

A. Or
3196^ay

A. or.

Pandurangamahatmya

3196 4

अथपांडुरंगमाहात्म्यप्रारंभः॥

Candimanga

श्रीगणेशायनमः॥ ओं नमो जी आदि पुरुषा दिगंबर ॥ जय जय भी
मातीर विहारा ॥ पादुरंगारुक्मिणी वरा ॥ सुवनसुंदरा श्रीविठ्ठला ॥ १ ॥ ज
य जय सद्गुरुपंचाक्षरा ॥ प्रसन्नरूपा परात्परा ॥ श्रीब्रह्मानंद उदारा ॥ स्तव
सागरा गुरुराया ॥ २ ॥ पद्मपुराणी चें उत्तम ॥ श्रीपादुरंगमाहात्म्य ॥ वदवी
जिन्हें परम ॥ स्तवसागर उचंबळे ॥ ३ ॥ ऐसें ऐकतां चिदयाळ ॥ ह्यणे हे क
थातूं वदनिर्मळ ॥ ते माहात्म्य ऐकतां सकळ ॥ महादोषनासनी ॥ ४ ॥ ब्रह्मा
नंद श्रीधर ॥ श्रोतेयां विनवीवारंवार ॥ पादुरंगमाहात्म्य कथासार ॥ येथोनि
आतां परिसाजे ॥ ५ ॥ हिमवंत कुमरी होऊनि सप्रेम ॥ शिवासी पुसे पादुरंग-
माहात्म्य ॥ पंढरी सयावया मेघश्याम ॥ कायकारण राहावया ॥ ६ ॥ शिव-
ह्यणे ऐक गोरी ॥ पूर्वी विष्णु असतां वैकुण्ठपुरी ॥ वर्तली एक नवल परी ॥ तेचि
ऐकावी सादर ॥ ७ ॥ सहस्रनेत्राची ललना ॥ शची आली हरीच्या दर्श-

ना॥ नमूनिचांवेकुठराणा॥ मधुरवचनीबोलत॥ ८॥ ह्मणेस्वामीपुर
री॥ मीर्वेसेनतुमच्याअंकावरी॥ ऐसीइच्छाअंतरी॥ उठलीमाझ्या
मगवंता॥ ९॥ ऐसेंऐकोनिहांसलाहरी॥ ह्मणेचूंसाठसहस्रवर्षतपक-
री॥ त्यावरीजाणाकृष्णावतारी॥ राधासुंदरहोशीलतूं॥ १०॥ मगहारके
माझारी॥ इंद्रिरेडनिक्षणभरी॥ तुजवेसवीनअंकावरी॥ सत्यसाचार
काभिनी॥ ११॥ ऐसेंऐकूनिचांवचन॥ शचीनेतपकेलेंदरुण॥ तेचिरा-
धिकाहोउन॥ गोकुळासीपातली॥ १२॥ बाळपणीभोगिलाकृष्णा॥ म
गमथुरेसीगेलेमनमोहन॥ वियोगनसाहवेह्मणोन॥ गुसझालीराधिका॥
१३॥ वेषपालटूनिभागुती॥ तेचिप्रगतली॥ द्वारेकेप्रती॥ देवोनिचांरुक्मि
णीपती॥ हास्यवदनकरीराधिका॥ १४॥ मगसंतोषोनिजगज्जीवन॥ राधि
केसीआलिंगुन॥ अंकींचेतलीबैसऊन॥ परमलावण्यरूपतिथेचें॥ १५॥ ते

रुक्मिणीदिर्वोनी ॥ क्रीधायमानझालीमनी ॥ तत्काळचालिलीरुक्मि-
नी ॥ ह्यपोयान्चेवद्वननपाहिमी ॥ १६ ॥ पाहोनियांएकांतस्थान ॥ तपमांडि-
लेंद्वारुण ॥ मजशोधावयाजगज्जीवन ॥ येईल आपणयागया १७ ॥ द-
उकारण्यगोदातीर ॥ तिचेउत्तरेतीर्थसुंदर ॥ त्याहुनिविशेषअपार ॥ द-
क्षिणादिशेतीर्थअसती ॥ १८ ॥ दक्षिणाकोल्हापुरक्षेत्र ॥ काशीहुनिशतगु-
णेंथोर ॥ तेथेवसतांअहोरात्र ॥ होयउद्धारप्राणियां ॥ १९ ॥ त्याचेंद्वादश-
योजनपूर्वे ॥ कृष्णातीरसुंदरवरवे ॥ तेंभूपीलक्षेत्रजाणावे ॥ अतिउत्तम-
साजिरे ॥ २० ॥ त्यातीर्थीकरितांस्नान ॥ जन्मांतरीचेंदोषद्वारुण ॥ विलयाज-
तीनलागतांक्षुण ॥ करीपावनस्रवोसी ॥ २१ ॥ त्याचेउत्तरेद्वादशयोजनेंथोर
॥ दिंडिरवनमहाधोर ॥ लोहदंडपूर्णक्षेत्र ॥ नामतयाजाणापां ॥ २२ ॥ षोडश-
गांवेंगोदातीर ॥ त्याचेउत्तरेसीनिर्द्धार ॥ क्षेत्राचेपश्चिमेसकरवीर ॥ द्वादश-

योजनेनेमस्त ॥ २३ ॥ तयादिंडीरवनी ॥ तपकरीरुक्मिणी ॥ सर्वसौभाग्य
 कारिणी ॥ तेथेरुसोनबेसली ॥ २४ ॥ इकडेद्वारकेंतकायझालेंवर्तमान ॥ ज-
 गन्निवासतोश्रीकृष्ण ॥ रुक्मिणीन्यावियोगेंकरून ॥ रवेदेसीणझालाअसे
 ॥ २५ ॥ ह्मणेकाणीकडेगेलीरुक्मिणी ॥ आतांपाहुंकोणेवनी ॥ परमघाबरा
 चक्रपाणी ॥ हुंटेवनीएकलाची ॥ २६ ॥ सर्वतीर्थेदेत्रेपाहात ॥ आलागोकु-
 ष्ठासीत्वरित ॥ गोपाळगाईघेउनीसमस्त ॥ चालिलात्वरितदक्षिणे ॥ २७ ॥
 गाईराखवावयान्चावित ॥ तोचिदंडकरींघेत ॥ शंखतोचिकमंडलूमिश्चित ॥
 झालाविरक्तसंन्यासी ॥ २८ ॥ गळांवनमाळांचेभार ॥ श्रीवत्सांकितमनोह-
 र ॥ मस्तकीरुळतीकबरीभार ॥ मकराकारकुंडलें ॥ २९ ॥ नीळजीमूतव-
 र्णसुंदर ॥ झालाविरक्तदिगंबर ॥ प्रभालोपतीसहस्रदिनकर ॥ इंदिरा
 वराचेनिजाणिजे ॥ ३० ॥ सर्वेगाईआणिगोपाळ ॥ आपणामध्येघननी

ॐ॥वदन्साजिरेवेल्हाळ॥धरिलाबाळवेषतेणे॥३१॥स्रवर्णवल्लीसुंद
र॥माजीविष्टलीयापरिकर॥झालाबाळरूपीदिगंबर॥इंदिरावरस्वामी
तो॥३२॥वनीपवनेशोधीकमळनेत्र॥तोंदृष्टीदेरिवलेंलोहदंडक्षेत्र॥दि
डीरवनतेंसुंदर॥अतिपवित्रसाजिरें॥३३॥वेणूनादींगोपाळटाकुनी॥
पुढेंएकलान्चीचक्रपाणी॥प्रवेशलादिंडीरवनी॥ह्मणेंचयेरुक्मिणीपा
होपां॥३४॥वनीनामधेऊनिबाहे॥अहोरुक्मिणीक्षीराब्धितनये॥पद्म-
नेत्रममप्रिये॥आलीसकायसांगपां॥३५॥परमसुंदरलागलेंवन॥अ
शोकचंपकचंदन॥जार्दजुईरातांजन॥बकुळशेवतीमोगरे॥३६॥ओंवे
दाळिंबीनारीकेळी॥सघटदाटवनस्थळी॥सूर्यकिरणभूमंडळीं॥कदा-
काळींदृष्टीपडेना॥३७॥हृत्सलवलेंभूमीपर्यंत॥त्यांतशोधीतभगवंत॥
तोंदृष्टीदेरिवलीअकस्मात्॥तपकरीतेंवसली॥३८॥दृष्टीदेरवानिकम

का॥ संतोषलाघनसांवळा॥ भगमंजूळवचनीतिवेळां॥ बोलताझालाए
 कांती॥ ३९॥ ह्याणेपद्यनेत्रकाभिनी॥ काआलीसयेथेंरुसोनी॥ बिसलीस-
 घोएवनी॥ कायह्याणोनीप्रियेतुं॥ ४०॥ नाहींमनुष्यांचासंचार॥ सूर्य-
 किरणानदिसेअणुमात्र॥ ऐसेहेंहवनघोर॥ कांसेविलेंप्रियेतुवां॥ ४१॥ म-
 गतेह्याणेइंदिरा॥ अरंतुंकाणेंकैसावेषधरा॥ परांगनेसीचतुरा॥ कायका-
 रणबोलावया॥ ४२॥ कांहींभगवंतांचेभयधरा॥ प्रियेह्याणसीपरनारी
 ॥ बहुतेकआहेसिपरहारी॥ बाळपणापासुनी॥ ४३॥ चोरल्यासारिस्वा-
 येउनी॥ उभाठाकलासीयेवनी॥ यापरीतोमोक्षदानी॥ कायबोलपरमा-
 त्मा॥ ४४॥ भगह्याणेवोश्रमकल्याणी॥ बोललीसतुंसत्यवाणी॥ मीमी
 तनाहींकळिकाळालागुनी॥ विपरीतकरणीमाझीअसे॥ ४५॥ मीनमी
 कळिकाळासी॥ काळपाळीममआज्ञेसी॥ मूढतुंमजनोळखसी॥ मु-

लीकिसीतुजपडली॥४६॥रुक्मिणीस्नानेपूंकोण॥आहेसदेवसनातन॥
कींविष्णुघनश्यामवर्ण॥कींचतुराननआहेसतू॥४७॥कींआहेसचं-
द्रशेखर॥कींआहेससहस्रनेत्र॥गोक्षीसांगासीथोरथोर॥बहुतचतुरपणे
सी॥४८॥मजतंतूमूढद्वेषासी॥तरीमूढासीकांगोक्षीसांगासी॥द्वयान्चि
कांजल्यसी॥वेषधराशाहाणिआ॥४९॥जीकोणचतुरअसेल॥तीसीतु
बांसांगबोल॥येथेवाउगाकांगामाविशीवेळ॥जायकार्याआपुल्या॥५०॥
॥ऐसेंरुक्मिणीबोलैवचन॥उगाचितनमचजगज्जीवन॥विलोकीतये
चेंवटून॥पातींनहालतीनिचांची॥५१॥जानुमध्येधरूनिवेत॥कटीठेवि
लेदोनीहस्त॥उभाकमळनामघवघवित॥घनश्यामसावळा॥५२॥ना
साग्रीठेवोनिदृष्टी॥अद्यापिउभाजगजेठी॥नबोलैरुक्मिणीसीगोक्षी॥चो
रदृष्टीपाहातसे॥५३॥अगाधकल्पींचायुगांतरी॥उभाअद्वीवीसद्वापा

रीं॥ तैर्युगींच्या कृष्णावतारीं॥ तप करीत रुक्मिणी॥ ५४॥ शिव ह्मणो ऐक
 पार्वती॥ दिंडीरवन त्या सिंहाणाती॥ साक्षपेंकथा निगुती॥ पुज सांगतो
 ऐकपां॥ ५५॥ त्यावनामाजी अद्भुत॥ दिंडीरनामें असै दैत्य॥ तो चालो-
 ने दीसूर्याचार्य॥ लोक समस्त पीडिले॥ ५६॥ मग सकळ देव ऋषी भिडू-
 न॥ श्रीहरीसंगे लेशारण॥ मग बोलिलानारायण॥ मल्लिकार्जुन मी होतो
 ॥ ५७॥ पूर्वी राजानां मे श्रीचंद्र॥ तेणे आराधो निचिनेच॥ रेत कुंडीत पदुधे-
 र॥ सहस्र वर्ष पेंकेले॥ ५८॥ मग श्रीचंद्रा सिंहाणो चंद्रशेखर॥ तूं माग इ-
 च्छीत वर॥ येरू ह्मणो पुत्र देई साचार॥ प्रत्यक्ष श्रीवरदुसरा॥ ५९॥ हर-
 ह्मणो नृपवर॥ विष्णूच येईल तुझ्या उदरा॥ मग श्रीचंद्राच्या मंदिरा॥ श्री-
 वर आला साक्षात॥ ६०॥ नाम विले मल्लिकार्जुन॥ वीस वर्षे द्वालि त्या
 पूर्ण॥ भृगाये करितां दिंडीरवन॥ प्रवेशला अकस्मात॥ ६१॥ दिंडीर दे-

त्यआणिमल्लिकार्जुन॥ सहस्रवर्षेषु हृदा रुण॥ झालेंपरी दैत्यकठिण
॥ नाटोपेची सर्वथा॥ ६३॥ मगागदा प्रहारे करून॥ दैत्यासिमाशिमल्लि-
कार्जुन॥ प्राणाजातां मुरवं स्मरण॥ ह्मणे हरिहराकें संझालें॥ ६३॥ नाम-
स्मरतां चिजगन्नाथ॥ देहांती प्रगटला अकस्मात॥ ह्मणे प्रसन्न झालो
मागत्वरित॥ ये रूखील तप्रे मभरें॥ ६४॥ लोहदंडी मज मृत्यु झाला॥ लो-
हदंडना मया क्षेत्राला॥ येथें नगर नाथक असे वाहिला॥ मल्लिकार्जुन अ-
शत्रुझा॥ ६५॥ तीर्थानाम सूर्य तीर्थ॥ दर्शने प्राणी होय मुक्त॥ मज गद-
ने झाला मृत्य॥ गदा तीर्थ सत्यनाम येथें॥ ६६॥ ही गदा जे आलिंगिती॥ त-
यासी नाही पुनरावृत्ती॥ तेथिंचे मूर्ति केने निश्चिती॥ पिशाचें पळती ऐकपा
॥ ६७॥ माझ्याना में करून॥ या सह्मणाती दिंडिरवन॥ स्वामी तुवां ही येथें रा-
हून॥ हें वन उद्धरीवें॥ ६८॥ हरी ह्मणे तुवां मागीतलें॥ तें सर्व ही म्यादीचलें॥

मगं देत्यासीचतुर्भुजकेलें ॥ तात्काळनेलें वेकूटा ॥ ६९ ॥ दिंडिरवनासी होता
 वर ॥ रुक्मिणी तपकरी दुर्धर ॥ ह्मणो नियां श्रीधर ॥ उद्दारा वया आला ते
 थें ॥ ७० ॥ श्यामचरण श्यामनयन ॥ दोनी हस्ते धरू निजघन ॥ रुक्मि
 णीचें पाहात वदन ॥ तन्मय होउनी राहिला ॥ ७१ ॥ देवाधिदेव गोविंद ॥
 उमा रुक्मिणी पुढें स्तब्ध ॥ लीलावतारी ब्रह्मानंद ॥ आदिपुरुष अवतर
 ला ॥ ७२ ॥ दुसरे अध्यायीं निरोपणा करस ॥ आहि अद्भुत कथारस ॥ श्री
 धर ह्मणें श्रोतियांस ॥ सावकाश पारिसिजे ॥ ७३ ॥ इति श्री पादुरंगमाहा
 त्म्यसंस्कृत ॥ पद्यपुराणीचें परिक्कर ॥ अपर्णीसिसांगे त्रिनेत्र ॥ प्रथमोऽध्या
 यगोऽहं ॥ ७४ ॥ श्रीमज्जगादीश्वरार्पणमस्तु ॥

ॐ

ॐ

ॐ

ॐ

ॐ

ॐ

श्रीगणेशायनमः॥ ॥पूर्वर्षिलोहदंडक्षेत्रीजाणा॥जन्हुनाभाएकहोताब्राह्म
ण॥निःपापसात्विकसद्गान॥जितेंद्रियसत्यवादी॥१॥आकब्धीनियोंभिज
मन॥भगवंतींचित्तअनुदिन॥सत्यस्त्रीपतिव्रताजाण॥सात्यकनामति-
येचें॥२॥पतिसेवेसीसदांअनुकुब्ध॥सत्यवचनीपरमसूशीब्ध॥तपकरीत
सेबहुकाब्ध॥एकपुत्रझालातियेसी॥३॥पुंडलीकनामाभिधान॥षोडशवर्षे-
भरतापूर्ण॥मगत्याचेंआरंभिलेंलग्न॥परिदुष्टदुर्जनतोझाला॥४॥बोलेंसदां
दुष्टउत्तर॥जेणेकिलेंनिजधनसंहार॥मगरूचीयेसीघेऊनिदुष्टाचार॥विभक्त
गृहेंतेधवां॥५॥सदांकरीविनोदवाणी॥नसतीकब्धीरुगाचिघेउनी॥वेश्ये-
चीसंगतीधरूनी॥नटांजवब्धीसदांवेसे॥६॥मायबापेंजरीशिकविलें॥तरी
तोअमंगळबोलि॥जेणेहृदयउले॥मातापितरांचें॥७॥एकताहोयहृदय
दुरवंड॥ऐसेंबोलिभचंड॥मातिसीह्मणेहिरांड॥व्यर्थकासयावांचली॥८॥जि

णेनवमासपाविलेपोदीं॥तियेसीह्मणेहेकरंटी॥थेरुडेवागूनकोसभोरदृष्टी॥ब
 हुतकहीमीतुझेनी॥९॥पित्यासिदणकेव्हंजासीलमरोन॥त्यादिवसीमी-
 स्सरवीहोईन॥ऐसेएकतावचन॥कहीहोतीमातापिता॥१०॥स्रणतीपाणाघा
 वातेंबरे॥परीयापुत्रान्चीसंगतीपुरे॥दोंघेव्हद्धिंचिंतातुरे॥पुत्रत्रासेंभयाभीत॥
 ॥११॥तंववाराणसीसींचालिलीयात्रा॥पोहाआलालोहदंडदेवा॥दोंघेव्ह
 दूतेअवसरा॥यात्रेचालिलींकाशीस॥१२॥दोंघेह्मणतीपुंडलीका॥आह्मा
 वाराणसीनेईकां॥येरूह्मणेमृत्युआलानाहोकां॥तुह्मींचजावेंसत्तरी॥१३॥
 ॥तुह्मीजावेंवेगेंकरूनी॥मीस्सरवीहोईनआजिन्वादिनी॥मातापितातेचिदिनी
 ॥जातीझालींकाशीस॥१४॥ऐसीतिउभयतांगेलीं॥तंवयात्राआणीकभागू-
 नआली॥पुंडलिकेंतेदेखिली॥मगतेंवेळेकायकरी॥१५॥तंवतोह्मणेस्व-
 स्त्रियेसी॥चलाजाऊंवाराणसीसीं॥पाहूंकेंसीआहेकाशी॥द्रव्यमजपा-

सीबहुतअसे॥१६॥मगदोनअश्वआणिले॥स्त्रियेसीएकअश्ववरीने
सविले॥दुसऱ्यावरीस्वयेआरोहणकेले॥वेगेंचालिलायात्रेसी॥१७॥ऐ-
सींदोघेंजणेंजातअसतां॥तोंदोघेंचालिलांमातापिता॥ऐसेंस्वदृष्टिनिपा-
हतां॥चरणींचालतीमायबाप॥१८॥आपणवेगळारहे॥मातापित्याची
वाटनपाहे॥ऐशापरीवाराणसीये॥जवळीतेव्हांपातलीं॥१९॥तंववारा
णसीचेदक्षिणाभार्गी॥कुंकुटनामेमहायोगी॥तंवपोंहानुचुकलाआडमार्गी
॥तोकुंकुटाश्रमीपातला॥२०॥अद्यापीकरितांज्यांचेंस्मरण॥दुःस्वप्नहोय
सुस्वप्न॥त्याचीमहिमासंपूर्ण॥कोणासहीनवर्णवे॥२१॥ज्ञानीतरीबह-
स्पतीपूर्ण॥कींचहेंमुरवाचाचतुरानन॥कींसाक्षांतसूर्यनारायण॥ज्याचे
स्मरणेविघ्ननिरसे॥२२॥पुंडलीकदोरेसहित॥मार्गेमातापितांचालत॥मा-
र्गिचुकोनियांनिश्चित॥कुंकुटाश्रमीपातले॥२३॥कुंकुटमातापित्याचीसे-

वाकरित ॥ तया विगच्छेनावडेहृत ॥ महाराजतो पितृभक्त ॥ सदासेवीतचरण-
 त्यांचे ॥ ३४ ॥ कस्तूनिमातापित्यांचेसेवन ॥ उरलाकाळजोसंपूर्ण ॥ दोघापा-
 सीसांगेपुराण ॥ तयांनविसंबेक्षणभरी ॥ ३५ ॥ तेणेंदेखिलीनाहीभागीरथी ॥
 गेलानसेवाराणसीप्रती ॥ भजनपुढेंअहोरात्री ॥ निद्रानयेतयासी ॥ ३६ ॥ ऐ-
 केंकल्याणारूपेपार्वती ॥ सरस्वतीयमुनाभागीरथी ॥ प्रभातकाळीयेतत्या-
 चेआश्रमाप्रती ॥ करावयासंमार्जन ॥ ३७ ॥ जगाचीपापेंछेडुनी ॥ तेणेहोती-
 त्यामलिनी ॥ मगकुक्रुटाश्रमीसेवाकरुनी ॥ दिव्यरूपत्याहोती ॥ ३८ ॥ वि-
 श्वाचीपातकेंल्याघेती ॥ तींकुक्रुटाश्रमीदग्धहोती ॥ ऐसात्याचामहिमापार्व-
 ती ॥ नवर्णविमजलागीं ॥ ३९ ॥ तिचीजणींछेऊनिघागरी ॥ येतीप्रभातअव-
 सरीं ॥ संमार्जनकरूनिक्षणभरी ॥ दिव्यरूपहोउनीजातीपें ॥ ४० ॥ धन्यपुरुष
 त्याचेमहिमेप्रती ॥ ऐसीजयाचीअसेकीर्ती ॥ पुंडलीकल्याआश्रमाप्रती ॥

येऊनिचांराहिला ॥ ३१ ॥ आअमासभीपधर्मशाळाएक ॥ तेथेंउतरलापुंडली
क ॥ मातापिताइतरलोक ॥ एकीकडेउतरले ॥ ३२ ॥ कुकुटआअमाबाहेरी
॥ पुंडलिकेंदेखोनि तेअवसरी ॥ ह्मणेवाराणसीनगरी ॥ येथोनिदूरकितीआ
हे ॥ ३३ ॥ येरूह्मणेवाराणसी ॥ मीदेखिलीनाहींआहेकसी ॥ मीतोंनेणेमा-
गीरथीसी ॥ कोणीकडेआहेती ॥ ३४ ॥ पुंडलीकहसेतेवेळीं ॥ ह्मणेराहिलासी
येस्थळीं ॥ तुवांवाराणसीनदेखिली ॥ व्यर्थजन्मतुझापै ॥ ३५ ॥ तंवतेथेगे-
लादिनमान ॥ अस्तमानझालासंपूर्ण ॥ रात्रझालीमध्यान्ह ॥ लोकअवघे-
निद्रिस्थ ॥ ३६ ॥ गंगाचमुनासरस्वती ॥ शिरींजलकुंभघेउनीयेती ॥ मलीन
बहुतदिसती ॥ कळाकांतीनदिसकांहीं ॥ ३७ ॥ तंवपुंडलीकझालाजागृत ॥
तेणेत्यांसीदेखिलेंअकस्मात ॥ पाहेउगान्चतिष्ठत ॥ पिशान्चवतदिसतीपै ॥
॥ ३८ ॥ पुंडलीकझालाप्रयाभीत ॥ मागुतीत्याजकडेपाहात ॥ तंवत्यांसमा

जेनकरित ॥ अतिउल्हासैकरूनियां ॥ ३९ ॥ दिव्यरूपझाल्यासंदरी ॥ जे-
 वीसावित्रीलक्ष्मीगोरी ॥ प्रभाजयांचानरवावरी ॥ सूर्यासमानभासत ॥
 ॥ ४० ॥ तेंपुंडलिकेंदेखोनी ॥ परमआश्चर्यकरामनी ॥ मगपुसताझालाउ-
 माराहोनी ॥ तिचीजणीसपुसतसे ॥ ४१ ॥ ह्मणेनुह्मीसांगाकवणामज ॥ तुम
 चेस्वरूपअतिसतेज ॥ येथेंयेऊनिसेवाकाज ॥ करिताकोणअर्थोसी ॥ ४२
 ॥ ऐसीऐक्येभिवचनोत्ति ॥ कायबोलतीभागीरथी ॥ ह्मणेदुरात्म्यापापमती ॥
 परताहोईचांडाळा ॥ ४३ ॥ साधूनिदकपरमरवळ ॥ करिसीआह्मातेंविटाळ ॥
 तरीमार्गसोडीतत्काळ ॥ जावयालागींआह्मातें ॥ ४४ ॥ ऐसीऐकतांजरीमात
 ॥ पुंडलीकझालामयाभीत ॥ धांवोनित्यांचेचरणधरित ॥ मजपतितानेंतारवें
 ॥ ४५ ॥ दगतिचीबोलतीवचना ॥ ह्मणतीआतांउठींगानाह्मणा ॥ कोटिजन्मा
 चेपुण्यसकजाणा ॥ आजिफळाआलेंतुज ॥ ४६ ॥ तुझेंपूर्वपुण्यरत्नरवाणी ॥

उघडिलीआजिचेदिनी॥तुवांआह्यातेंदेखोनिनम्यनी॥उद्धरोनीगेलासी॥४७॥
॥तुंयेजन्मीहोतासीरवळ॥परीपूर्वजन्मींचिपुण्यसबळ॥तुंकुकुटदेरिवलापु-
ण्यशीळ॥महाराजसाधूतो॥४८॥तेणेयेजन्मींचिंपापगेले॥ह्मणोनिआ-
मचेंदर्शनझालें॥तुझेंअज्ञाननिरसलें॥ज्ञानदृष्टीतुजझाली॥४९॥पुंडली-
कह्मणेतुह्मीतिथीजणी॥तुमचीप्रभावासरमणी॥तुमचींनिमिंसांगामज-
लागुनी॥ह्मणोनिचरणीलागला॥५०॥ह्मणतीगंगायमुनासरस्वती॥ति-
थीजणीआह्मीनिश्चिती॥कुकुटनामामहामती॥यान्चीकीर्तीअगाध॥५१॥
॥त्रैलोक्यांचेपापसकळ॥तेणेआह्यासींवेसतीमळ॥येथेंयेऊनिसकशीळ
॥होतोंआह्मीसर्वदा॥५२॥प्रतिदिवसींचेउन॥करितोंपापांचेंह्मालन॥ये-
थेंसकळपापेंहोतीदहन॥साधूंचेंसेवनकरितांची॥५३॥अरेयासाधूंचाम-
हिमा॥वर्णावयासामर्घ्यनाहीआह्या॥चतुर्मुखजोब्रह्मा॥तोहीतयावंदित

॥५४॥ पुंडलीकह्मणेतेवेच्छे ॥ ऐसंयणेपुण्यकायकेलें ॥ तें आतां सांगावें व-
हिलें ॥ मजवाळकासीकृपेने ॥ ५५ ॥ गंगाह्मणेयान्चें पूर्वपुण्य ॥ कोणासि-
नवर्णविसंपूर्ण ॥ करितो मायबापाचें सेवन ॥ देवतनेणें दसूरें ॥ ५६ ॥ जैसी
देदिरा आणि श्रीहरि ॥ त्याचरूपें उभयतां निर्धारि ॥ ह्मणोनियां दिवस रात्री
॥ सेवा करी उभयतांची ॥ ५७ ॥ मायबापाचें सेवेहुन ॥ आणी कनाही थोर-
पुण्य ॥ कोटियागान्चें श्रय जाणा ॥ एक एक दिवसाप्रती ॥ ५८ ॥ पृथ्वीप्रद-
क्षिणातीनपर्येसी ॥ दोन लक्षप्रदक्षिणा वाराणासी ॥ एक नमस्कार करितां माते
सी ॥ इतुकें पुण्य होय पें ॥ ५९ ॥ जो पित्याची सेवा करित ॥ तयासी ज्ञान होय-
अद्भुत ॥ सामोरे येऊनि भगवंत ॥ उभेतिष्ठत त्या पुढें ॥ ६० ॥ मातापितादेवनि
श्र्विती ॥ ऐसी बोलें वेदश्रुती ॥ पुराणे महिमा वर्णित ॥ नाहीं भिती पुण्यार्ति ॥ ६१ ॥
जो मातापितरांची निंदा करी ॥ तो परमचांडाळ दुराचारी ॥ तो प्राणी फडें अघो

रीं॥ कल्यांतवरीदुरात्मा॥ ६३॥ जो आपले मातेसि निंदी॥ त्यासी जन्मोजन्मी-
होय व्याधी॥ पिता निंदी तो त्रिशूद्धी॥ पिशाच होय दुरात्मा॥ ६३॥ ऐसे जे निंद-
क जाण॥ त्यांसी न करी वेंसं भाषण॥ तयांचे न पाहावे वदन॥ ते दोष लागतीत य-
तें॥ ६४॥ तयाचानव्हावा विटाळ॥ त्यासी यमनेऊनी गांजील॥ कुंभीपाकामा-
जी घालिल॥ विटं बील नाना परी॥ ६५॥ तो जन्मोजन्मीचा अपेशी॥ यश कधी न
ये त्यासी॥ तो होय अल्पायुषी॥ जो मातापित्यासी दुःख देतो॥ ६६॥ तो पुंड-
लीक ह्मणे ते वेळीं॥ इतुकीं पापें मज घडलीं॥ मग अनुतापें ते वेळीं॥ सुकुट्सु-
दोनी रडतसे॥ ६७॥ ह्मणे नरदेह उत्तम॥ व्यर्थ गेलामाझा जन्म॥ महादुर्जन मी-
अधम॥ पापें परम मज घडलीं॥ ६८॥ जान्हवी ह्मणे ते अवसरि॥ तूं मातापित्या-
ची सेवा करी॥ जैसी शिव आपि गौरी॥ तें शापरी पुजावें॥ ६९॥ तेणे तुष्टोनि भगवंत
॥ तूं त्रिभुवनी होसी विरव्यात॥ हें सत्य जाण निश्चित॥ हाचि वर जाणापां॥ ७०॥ ऐ

संवेलेनितिथिजिणी॥ गेल्यास्वस्यानातिक्षणी॥ मगपुंडलीककुटुदतिनमो-
 नी॥ तेचवेळेनिघाला॥ ७१॥ मातापितातेवेळीं॥ अश्ववरींवेसविलीं॥ दोघा
 हातींकरविली॥ वाराणासीयात्रायथाविधी॥ ७२॥ करविलेंगयावर्जन॥ प्रया
 गींकरविलेंमाघस्नान॥ स्त्रीयेसमवेतआपण॥ सेवाकरीततयान्ची॥ ७३॥ ऐ-
 सीकरूनियायात्रा॥ परतोनाआलालोहटंडसेत्रा॥ आपुलेआश्रमासीमाता-
 पिता॥ सेवासर्वदाकरीत्यांची॥ ७४॥ जेसीकुटुदेंकेलीभक्ती॥ तेंसापुंडलीकनि
 श्चिती॥ चरणकमळअहोरात्री॥ नविसंबेकदाही॥ ७५॥ जेजेसमर्थजेंजेल
 गे॥ तेंतेंपुरवीनिजांगें॥ सेवाकरितांनभागो॥ कदाकाळींपुंडलीक॥ ७६॥ पूर्वा-
 ध्यायींनिरोपण॥ मगवंतआलाद्वारकेहुन॥ तोबाळवेषधरून॥ रुक्मिणीपु
 टेंउभाअसे॥ ७७॥ करूनिरुक्मिणीचिसमाधान॥ तेथोनिपरतलाभगवान॥
 तोपुंडलीकभक्तपूर्ण॥ जगनिवासेंदेखिला॥ ७८॥ आश्रमापुटेंतेवेळा॥ उ-

भाराहिलाघनसांवळा॥पुंडलीकपाठमोरबैसला॥चरणधूतमातेचे॥७९॥भग
वंतपाठीसीतिष्ठत॥विराजमानघवघवित॥जंघनीठिविलेदोनीहस्त॥शंखच
क्रगदायुक्तपै॥८०॥जानुमध्येंधारिलीकाठी॥सुहास्यवदनजगजेठी॥वन
माळारूळतीकंठी॥चरणांगुष्ठपर्यंत॥८१॥शिंदोरीचेंशिकेंनिश्चित॥रवां
घावरतेंडोलत॥कुंडलेंकर्णीझिळकत॥प्रभाफांकलीदशादिशा॥८२॥मुक्त
माळापरिकर॥ल्याचमंत्रमाळाषडाक्षर॥मंत्रमुक्तावळीएकसर॥तेयोगेश्वर
जाणती॥८३॥कटीमेखळागोमटी॥भोंवतीसुद्धंदांचीदाटी॥सूवर्णवल्ली
रेखल्याकंठी॥तिपटवळिल्यासाजिन्या॥८४॥कवरीभारकंठींसंदर॥दे
डींशोभापरिकर॥दशांगुलीमुद्रिकातेजाकार॥दिगंबरउभाअसे॥८५॥झू
लव्यांच्यापिशव्यादोनी॥दोहींकडेरंवोविल्यादोनीजंघनी॥वामहस्तींशंखघ
रूनी॥सव्यहस्तींचक्रशोभे॥८६॥कोटिसूर्याचीअभा॥तेसालक्ष्मीनायक

उभा ॥ तीवर्णितांशोभा ॥ वेदशास्त्राअतवर्च्य ॥ ८ ॥ तोंपुंडलीकघाबरला ॥
 ह्मणेएवटाप्रकाशपडला ॥ ह्मणोनिअवलोकुंलागला ॥ तंवदेरिवलाभगवंत
 ॥ ८ ॥ तळहातीपित्याचेचरण ॥ तैथूनिकेलेंहरीसनमन ॥ भगवामहस्तेक
 रून ॥ कज्जीटाकिलीबिसावया ॥ ९ ॥ तियेवरीजोडोनिचरण ॥ उभाशहिलास
 चिदानंदघन ॥ श्यामसुंदरसमपदजोडून ॥ वाटपाहेभक्तांची ॥ १० ॥ हरीह्म
 णेपुंडलीका ॥ भक्तनंदेर्वोतुजसारिरवा ॥ वरमागेआवडेजोकां ॥ भक्तराया
 येवेळे ॥ ११ ॥ भगसेवाझालियापूर्ण ॥ पुंडलीकजवळीयेउन ॥ घातलेंहरी-
 सीलोटांगण ॥ प्रेमेकरूनिसझदित ॥ १२ ॥ ह्मणेवरदेशीभगवंता ॥ जैसाउभा-
 आहिसआत्तां ॥ तैसेंचअसावंतत्वता ॥ चिरकाळयेयेंची ॥ १३ ॥ त्रिधासूपेंदृषी
 केशी ॥ दर्शनंदेईलोकांसी ॥ तीर्थक्षेत्रआणीभजपासीं ॥ समानराहेंसर्वदा ॥
 १४ ॥ तुझियादर्शनेंप्राणिमात्रा ॥ उद्धरींतुंशतपत्रनेत्रा ॥ अवलोकितांतुझियाव

क्र॥ धनीमाझीपुरेना॥ ९५॥ तिहींदेवांचेरूपएक॥ होईतूंचकुठनायक॥
विठ्ठलहेनामदेख॥ तिहींलोकांविस्रूढावें॥ ९६॥ पंढरीनामनगरविरव्या
त॥ हेक्षेत्रकाहोअद्भुत॥ सात्तिमुक्तिदायकसत्य॥ उद्धरावेलोकत्रय
॥ ९७॥ सकलतीर्थमुगुटमणी॥ सकळतीर्थियांचियेस्थानी॥ मगाह्यणेच
क्रपाणी॥ इतकेंहोईलसत्यपें॥ ९८॥ त्रिभुवनींचीतीर्थे॥ दोनप्रहरयेतील
येथें॥ माझ्यादर्शनेप्राणिमात्रातें॥ सात्तिज्ञानवाटेल॥ ९९॥ पंढरीक्षेत्रहेना
म॥ तेंपासूनिहेंउत्तम॥ उभाराहिलाघनश्याम॥ विदेवरीअद्यापी॥ १००॥
शिवह्यणोभूडानी॥ मीत्रिपुरदेत्यमदुनी॥ अभपावोनीविठ्ठलध्यानी॥ मी-
माशंकरबिसलों॥ ११॥ तपकरितादुर्धर॥ अंगींचालिलाधर्मपूर॥ तेचिमीमा
साचार॥ मीमरूपेंधांविली॥ १२॥ गडगडातेंगजत॥ आलापंढरीपर्यंत॥ तो
पुंडलिकापुंढभगवंत॥ दरवोनिविस्मृततेझाली॥ १३॥ तोमीमसेनभैरवक्षेत्रा

त॥ तेथूनि गदाभिरकावित॥ ह्मणे गलबलासोडोनि निश्चित॥ स्थीर राहें
 सोम्यरूपें ॥ ४॥ मग भीमा होऊनि लज्जित॥ अद्यापि स्थीर राहें मूक व-
 त॥ जीचे दर्शने समस्त॥ दोष अपार जळती पै ॥ ५॥ जैसी विख्यात भागी
 रथी॥ तैसी भीमरथी पावन द्विती॥ शिक्वे अपुली ज्ञानशक्ती॥ तेणे रूपें प्र-
 गटली हो॥ ६॥ पुंडलिकाश्रमी सूर्य तीर्थ॥ उभा पुढें रुक्मिणी कांत॥ कौ-
 नूक पाहावया तीर्थें॥ भीमरथी पातली॥ ७॥ भीमरथीचें एक स्नान॥ श्रीवि-
 ठ्ठलाचें दर्शन॥ भक्त जाती उद्धरून॥ सत्य वचन भवानी॥ ८॥ शिव ह्मणे
 भवानीशी॥ एकदां जातां पंढरीशी॥ ते मुक्त होतीना भेसी॥ तो ब्रह्मानंद-
 पहाता॥ ९॥ श्रीधर विनवीसतां॥ पुढें एकार साळकथा॥ प्रावं भजावें पंढ-
 रीनाथा॥ सर्व विकल्प सोडनियां॥ १०॥ इति श्री पांडुरंग माहात्म्य परिकर
 पद्य पुराणीचें संकट॥ अपर्णीस सांगे त्रिनेत्र॥ द्वितीयाध्याय गोडहा॥ ११॥

श्रीगणेशायनमः॥ ॥पूर्वींद्राचाशत्रूवृत्रास्तर॥तीनशिरेंत्याचींसाचार
॥त्रिमूर्खेंअहोरात्र॥तीनकर्मकरीतसे॥१॥एकमूर्खेंवेदाध्ययन॥दुसरे
मूर्खेंगायन॥तिसरेमूर्खेंकापल्यदारुण॥तपसंपूर्णकरीतसे॥२॥तया-
चेंतपअपरिमित॥तेणोधराकांपलीसमस्त॥इंद्रह्मणेमाझेपदसत्य॥घे-
ईलआतांनिश्चयें॥३॥मगएकाकिंकशप्रत॥सागताझालाशचीनाय॥तु-
वांवृत्रास्तराचाघात॥करवाअकस्मातममाझे॥४॥मगतोकिंकरतेयेंआ-
ला॥तेव्हांतीअस्तरध्यानस्थवैसला॥मगतयाचींछेदिताझाला॥तीनशिरे-
एकदांची॥५॥शिरेंत्याचींरवालींपडिलीं॥तींगदगदांहांसूलागलीं॥मग
शापदिधलातयेवैव्डीं॥शक्रालागींसक्रोधें॥६॥ह्मणेआहारिदुर्जना॥बै-
सलेंमीअसतांअनुष्ठाना॥विश्वसघातकेलामालिना॥ब्रह्महत्याघडली
तुज॥७॥मूर्खांतूंवीटहोउनी॥पडसीकांदिंदिरवनीं॥मगप्राणसोडीत-

तत्सुणीं॥ वृत्रासुरजाणां॥ ८॥ मगदं द्रुशोककरी आपण॥ तंव विष्णु देत-
 सेवरदान॥ तुझा उत्तारमी करीन॥ पुंडलीकाचे आश्रमी॥ ९॥ पादघर्षणा
 चीवीटबरी॥ तेन वृद्धिनिर्धारी॥ तीपडली होती भूमीवरी॥ बेसावया चि-
 रकाळ॥ १०॥ तेचि वीटपुंडलीकें॥ बेसावया टाकिली कोतुकें॥ तीपायांखा
 लीलक्ष्मीनायकें॥ घालोनि दंड उद्धरिला॥ ११॥ पश्चिम मुरवें पुंडलिका
 जवळी॥ अद्यापि तिष्ठे वनमाळी॥ क्षेत्रमूर्ती तिजागळी॥ पूर्वाभिमुख अ-
 से तेथें॥ १२॥ चंद्रभागासरोवर॥ तेथें तीर्थमूर्ती साचार॥ एकस्वरूप सुंद-
 र॥ तिहींचें चिन्ह जाणिजे॥ १३॥ क्षेत्रमूर्ती आपण पुंडलीक॥ तेजवळील-
 क्ष्मी तीर्थदेख॥ हे त्रैलोक्य सुंदर॥ प्रसिद्ध शोभेत या ठाया॥ १४॥ यंत्रांचें म-
 ध्यस्थान॥ त्यांचें नाम बिंदु तीर्थ जाण॥ तेथि चामहि मावर्णिता पूर्ण॥ अ-
 तिअगाध असे हो॥ १५॥ आकाररूप त्रिकुट॥ मध्यें केवळ अर्धभाचा पीठ

॥या बिंदुतीर्थी विंकुठ ॥ मुख्यस्वरूपगुप्त अससे ॥ १६ ॥ बिंदुतीर्थींचें दर्शन ॥ दे
वांसही दुर्लभ पूर्ण ॥ तेथें लक्ष्मीसहित जगज्जीवन ॥ दिव्यरूप प्रत्यक्ष ॥
॥ १७ ॥ कोटि सूर्यांची प्रभा ॥ तैसी त्या मूर्तीची शोभा ॥ केवळ गर्भीचा गाभा
॥ तेथें उभा श्री विठ्ठल ॥ १८ ॥ अवघें क्षेत्र यंत्राकार ॥ षोडशा वर्ण संस्कार ॥ द
क्षिणा द्वार कापंढरीनगर ॥ तें वैकुंठ प्रत्यक्ष ॥ १९ ॥ श्रीमरूपें भीमाशंकर ॥ ते
थें वसे अहोरात्र ॥ सकळ पाषाण तफुवर ॥ स्रधा पानी अवनतरले ॥ २० ॥ वा
ळुवंटींचे रवडे सकळ ॥ ते ऋषीरूपें सकळ ॥ किन्नर गंधर्व रसाळ ॥ गायन
करिती सर्वदा ॥ २१ ॥ दोन प्रहर सकळ तीर्थे ॥ धांवो नये तीत या पंथें ॥ वोवा
ळावया श्री विठ्ठलातें ॥ आरत्या घेउनी निज करें ॥ २२ ॥ पाहावया श्री हरीचें
मुख ॥ मंडप घसणी होतसे देख ॥ नारद तुंबर गायक ॥ तेथें गाती सर्वदा ॥
॥ २३ ॥ पंढरी भोंवते समग्र ॥ उभे अरवंड देवांचे भार ॥ मुखें करिती जयजय

कार॥ त्यासीं आनंदवाटतसे॥ २४॥ ऋषी करिती वेदघोष॥ अहोरात्र आ-
 समास॥ एक महिमा विशेष॥ वारवाणिती सर्वदा॥ २५॥ मुरव्यक्षेत्रपांडु-
 रंगस्थान॥ तें केवळ वैकुण्ठ भुवन॥ तेथें हस्तपादजोडोन॥ पुढेतिष्ठत सर्वदा
 ॥ २६॥ द्वारकेची संपदा सकळी॥ पंढरीलागीं आणाविली॥ वामभागीं उ-
 म्मीराहिली॥ रुक्मिणीदेवी हांसत॥ २७॥ अद्यापि आहे हास्यवदन॥ कीं
 आपणा आलेरुसोन॥ ह्मणोनि यांजगज्जीवन॥ समजावित मज लागीं
 ॥ २८॥ रुक्मिणी वामभागीं तिष्ठत॥ उभी अद्यापी हास्ययुक्त॥ चोरदृष्टीं अ-
 वलोकित॥ एकाकडे एकपै॥ २९॥ रुक्मिणी सपती समजाऊं आला॥ तो
 चिपंढरीस राहिला॥ आपाक कृष्णनाथ कासकळा॥ सोळासहस्रपातल्या
 ॥ ३०॥ द्वारकासागरीं बुडविली॥ स्फुटर्शनावरी धारिली॥ पंढरी अद्यापी रक्षि-
 ली॥ तेणें सकळ विघ्न निरसे॥ ३१॥ द्वारके भोंवतें स्फुटर्शन॥ रक्षीत होति अनु-

दिन॥ येथें सकळया द्रवसंहासुन॥ द्वारकाजाणबुडविली॥ ३२॥ द्वारके-
हूनि बहुसरव॥ पंढरीसंदरिवलें अधिक॥ ह्यणोनि वैकुंठनायक॥ राहिला
देखोनि येथें चि॥ ३३॥ श्रीमातीरीं दिगंबर॥ भक्तांसी उद्धरी निरंतर॥ उभारा
हिला रुक्मिणीवर॥ वाटपाहात भक्तांची॥ ३४॥ मच्छरूपांत धरूनी॥
शरवासरुसी उद्धरीनी॥ त्या भ्रमं कसूनि जंघनी॥ करं ठविले कटावरी॥-
॥ ३५॥ कूर्मरूप धरूनि सबळ॥ पृथ्वीं मंदराचळ॥ भ्रमले बहुत घननी-
ळ॥ ह्यणोनि करकटावरी ठविले॥ ३६॥ हिरण्चाक्ष तें मर्दुनी॥ दाटवरी धारि-
ली अवनी॥ त्याचे भ्रमं कसूनी॥ करकटावरी ठविले॥ ३७॥ राक्षसला प्रह्ला-
दभक्त॥ विदारिले कूर्कूरे दत्य॥ तेणे भागला श्रीकृष्णनाथ॥ ह्यणोनि ठविले क-
रकटी॥ ३८॥ बळी पाताळीं घातला॥ द्वारराक्षसां भ्रम पावला॥ ह्यणोनि
करकटीं ठविला॥ जगजेठीने ते धवां॥ ३९॥ एकवीस वेळ निसे चि॥ केली-

निर्वैरघरित्री॥तेणेश्चमोनीनिर्घोरी॥करजंघनीठिविले॥४०॥लंकेपुटेवज्ज
 ठाणा॥सोढीबाणापाठीबाणा॥तेव्हांदंडभागलेह्मणोन॥करजंघनीठिवि-
 ले॥४१॥काळयवनलागलापाठी॥पळतांझालापरमकष्टी॥ह्मणोनिकर
 ठेविलेकटी॥मगजगजेठीउभाअसे॥४२॥लोकदेरवोनीउन्मत्त॥दारा
 धीनआसक्त॥जंघनीठिकुनियांहस्त॥नबोलेचीबोध्याहा॥४३॥पुटेम्ले-
 च्छाचासंहार॥करावयासान्चार॥पालथीघेतोअगोधर॥कटींकरेठेऊनि-
 यां॥४४॥कींपाथीचेंसारथ्यकेले॥ह्मणोनिहस्तभागले॥कींगजेंद्रनक्रउद्द-
 रिले॥ह्मणोनिहस्तश्रमलेबहु॥४५॥अंगुलीवरीधस्तुनिगोवर्धन॥उभाहो-
 तासप्तदिन॥केलेकाळियाचेंमर्दन॥ह्मणोनिश्रमझालातया॥४६॥कंसादि-
 कमल्लुमारिले॥तेणोहस्तयाचेश्रमले॥हमामाहुंबरीगोपाळे॥यमुनातीरीं-
 घातली॥४७॥धर्माघरींउच्छिष्टपत्रावळी॥काटूनिभागलावनमाळी॥की

द्वीपदीलागीं धांव घेतली ॥ ह्यणोनि श्रमझाला असे ॥ ४८ ॥ कीं पुंडलीक
भक्त देखावन ॥ तेथें चिझालालीन ॥ कीं सोळासहस्रगोपी भोगून ॥ श्रमो
भिजं घनी कर ठेविले ॥ ४९ ॥ कीं करितो आपुलें दान ॥ ह्यणोनि उभा कर जो
डून ॥ उदार पंढरी चारु किमणी रमण ॥ उभा असे प्रत्यक्ष ॥ ५० ॥ श्री धर ह्य-
णें पंढरी नाथा ॥ तूंदान देतो सी आपुल्या हाता ॥ मी याच कटीन तत्वता ॥ धा-
वो नियां पातलों ॥ ५१ ॥ पंढरी चा दाता जगज्जीवन ॥ करितो सि आपुलें-
दान ॥ ह्यणोनि आलों धां वोन ॥ बहुत दीन मी आहें ॥ ५२ ॥ तरीतूं आपलें-
दान करी ॥ मरीं हृदय कमळा भीतरीं ॥ दरिद्र माझें विच्छिन्न करी ॥ पंढरी
राया येथुनी ॥ ५३ ॥ मी मातीरी दिगंबर ॥ ब्रह्मानंद अति उदार ॥ जें त्रिलो-
क्य रूप संदर ॥ रुक्मिणी वर श्री विठ्ठल ॥ ५४ ॥ असो शिव ह्यणो पर्वत नोंद-
नी ॥ तारा बहु स्पतीची पत्नी ॥ चंद्र भोगिलें ह्यणोनी ॥ शाप दिधला गुरूने ॥

॥५५॥ ह्यणे चंद्रापतितानथा ॥ पापस्वरूपरमप्रथा ॥ आपपरनेणासीपापिषा
 ॥ क्षयरोगलागोतुज ॥ ५६ ॥ चंद्रक्षयरोगीझाला ॥ परमदुःखवार्षीवीपडिला
 ॥ ह्यणे मीप्रमादकैला ॥ बोलठेऊंकोणासी ॥ ५७ ॥ मगगुरूपासींचेउन ॥
 चंद्रघातलेंलोटांगणा ॥ ह्यणे मी अन्यायीसंपूर्ण ॥ मजलागो नितारावे ॥
 ॥ ५८ ॥ त्रैलोक्यासमानसान्चार ॥ गुरुपदसकळांतथोर ॥ तूंस्वामीगुरू
 निर्धार ॥ माहिमा अपारतुझाअसे ॥ ५९ ॥ शांतिस्समाआणीदया ॥ तुझेरा
 यीगुरुराया ॥ श्रेष्ठसर्वज्ञगुणालया ॥ करीकायादिव्यमाझी ॥ ६० ॥ जैसाश्रे
 ष्ठरमापती ॥ तैसाचिंतूंमहाराजबहसपती ॥ तुळणानाहींतुझिये मती ॥ तुज
 वर्णितीब्रह्मादिक ॥ ६१ ॥ तूंपहासीमुक्यांकडे ॥ तरीतोतत्काळवेदपदे ॥ स
 कळदेवतातुजपुटे ॥ हातजोडूनिउभ्यासदां ॥ ६२ ॥ गुरूह्मणेनक्षत्रपती ॥ मी
 शापदिधलाजोतुजप्रती ॥ तोलटिकानव्हेनिश्चिती ॥ परीएकशुक्तीकरीआ

तां॥६३॥ लोहदंडमहत्सेत्र॥ दिंडिरवनतेंसंदर॥ सूर्यतीर्थतेंथेपवित्र॥ जाई
सत्वरत्यास्थाना॥६४॥ तेंथेकरूनिचास्नान॥ करीसूर्यआराधन॥ तुझाक्षय
रोगतेथोन॥ तात्काळचीजाईल॥६५॥ ऐसेंएकतांउत्तर॥ वेगेंनिघालाअत्रि
पुत्र॥ पावलालोहदंडसेत्र॥ महापवित्रस्थळजेकां॥६६॥ करितांसूर्यआराध
न॥ त्रिकाळतीर्थीकरितांस्नान॥ झालादिवाकरप्रसन्न॥ ह्मणेसर्वदानचंद्रातुज
दीधर्ले॥६७॥ एकपक्षीकळावादती॥ कृष्णपक्षीत्याउतरती॥ दिव्यझालीतु-
झीस्वरूपकांती॥ नकरीरवंतीयेथुनी॥६८॥ चंद्रभागासरोवर॥ तेंथेंनामसुंद
रा॥ स्नानकरितांसकळनर॥ होतीपवित्रजाणापां॥६९॥ भवानीसह्यणेहर॥ जेच
हूंबेदांचेंसार॥ तोपांडुरंगाचाहृदयमंत्र॥ एकएकत्रिनेत्रजाणातसे॥७०॥ षट्-
बीजतोमंत्र॥ हृदयीधरीराजीवनेत्र॥ जाणतीयोगीपवित्र॥ परमगुह्यअसे-
तो॥७१॥ तेंगुह्यकोणासनसांगावे॥ अपवित्राचेकानीनपडावे॥ तेंनिजभक्ती

नेंजपावे॥ नंसांगावेकोणासी॥ ७२॥ मंत्रषडाक्षरीउत्तम॥ ज्ञानीजाणतीत्या
 चेंवर्म॥ माझेगुह्यतेनिर्वाणप्रेम॥ मंत्रजपजाणापां॥ ७३॥ नानाविदशास्त्रे
 पढतां॥ जंवतोमंत्रनयेहोता॥ तवनतुदेचिभवचिंता॥ बहुततपेत्तपताहो
 ॥ ७४॥ आतांक्षेत्राभोंवतींतीर्थे॥ तेहीतुजसांगेनकांते॥ बिंदुस्थानवर्णिने-
 होते॥ मुरव्यस्थळहरीचें॥ ७५॥ बिंदुतीर्थक्षेत्रमूर्ती॥ दोहोंचमध्यभागीपा-
 र्वती॥ मयानकभैरवमूर्ती॥ क्षेत्रपाळतीर्थेअसे॥ ७६॥ तयाचेंकरूनियापूज-
 न॥ आधीसमर्पेंवंबलिदान॥ तयानकरितांनमन॥ हरिअर्चनव्यर्थअसे॥ ७७॥
 ॥ त्याभीमसेनभैरवाचेउत्तरे॥ समीपचिपरमसंदरे॥ कुंडलतीर्थेअनेकप-
 वित्रे॥ परमप्रियस्थानजे॥ ७८॥ कोणीएकसमयीघननीळ॥ देत्यासीसु-
 दृक्कुलेंतुंबळ॥ तेथेंठेविलींहोतींकुंडले॥ ह्यणोनिपडलेनामतेंची॥ ७९॥-
 त्यातीर्थीसमीपजाणा॥ महाउत्तमनृसिंहस्थान॥ तिथेंचिघेतांदर्शन॥ सप्त-

गोत्रे उद्धरती ॥ ८० ॥ श्रीविस्मिन्महोक्तनिविशेष ॥ तैथेकरावाहोप्रवेश ॥ असत्य
द्वाणतां होयनाश ॥ षण्मासां तजाणपां ॥ ८१ ॥ असत्यबोलतां तये स्थानी ॥
महानर्की पडे तो प्राणी ॥ तैथो नितीनयो जनैवायव्यकोणी ॥ महानृसिंहवसतसे
॥ ८२ ॥ षोडशमुजापिंगटवर्ण ॥ महाप्रयानकसिंहवदन ॥ त्याभूती चिहंतां दश
न ॥ सकळविघ्ने दूरहोती ॥ ८३ ॥ निराभीमा संगमतेथे ॥ स्नानकरितां पापेंदुरि
तें ॥ तैथो निपंढरी पथ तयेथे ॥ तीर्थे सांगतो ऐकपां ॥ ८४ ॥ अगस्ती तीर्थ गणेश-
तीर्थ ॥ संकर्षणा जावाळतीर्थ ॥ दिसती सर्वही तीर्थ ॥ जेथें रघुनाथ पिंडदान करी ॥
८५ ॥ शंखतीर्थ गदातीर्थ ॥ कोल्हाल तीर्थ गोपीतीर्थ ॥ पुंडलीक मुक्तकेशी शोभ
त ॥ संगमतीर्थ सोमेश्वर ॥ ८६ ॥ सूर्यसरस्वती दुर्गा हरिहर तीर्थ ॥ मत्स्य कूर्म चिन्ही
तीर्थ ॥ इतुर्कांतीर्थें प्रख्यात ॥ नारद तीर्थें संगमी ॥ ८७ ॥ संगमी नारदापासनी ॥ श
तधनुष्य पूर्व अवनी ॥ सिद्धेश्वर तये स्थानी ॥ ८८ ॥ त्या

चेअग्नयकोणीउत्तम॥रमारमणमेघःशाम॥त्याचिर्नेत्रंत्वेसिअनुपम्य॥मु
 वनेश्वरस्थानर्पे॥८९॥तेथोनिपुटेसोमेश्वर॥पद्मतीर्थस्थापीविष्णुपुत्र॥सक
 व्तीर्थेअहोरात्र॥पद्मतीर्थेविलासती॥९०॥तेथोनिपुटेदुर्गास्थान॥रामेते
 थेंकेलेंअनुष्ठान॥मगवधिलादशानन॥लंकानगरघेऊनियां॥९१॥धन्य-
 धन्यतेपंदरीक्षिती॥दोनप्रहरसकळतीर्थेयेती॥तेसमयींजिस्मानकरि-
 ती॥तेफळपावतीकोटियागान्चे॥९२॥उपजोनियांसंसारिं॥जोनजायप
 दरी॥तोपापीजाणअघोरी॥खररूपजाणावा॥९३॥पापियांकेचेंपंदरपूर
 ॥ऐसेंलोकबोलतीसान्चार॥जोपुण्यवंतअसेलनर॥तोपंदरीसजाईल॥-
 ९४॥ब्रह्मानंदकृपाकर॥पंदरीयेठेऊनिकटींकर॥भक्तंलागींसत्वर॥वाट
 पाहातउभाअसे॥९५॥इतिश्रीपादुरंगमाहात्म्यसंकंदर॥पद्मपुराणीचंपरि
 कर॥अपर्णेसिसांगेचिनेत्र॥तृतीयोध्याचगोडहा॥९६॥श्रीकृष्णापणामस्तु॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ शिवहृदये उभे लागुन ॥ पूर्वोच्यं त्रसंगीतले चिकोणा ॥ -
त्यामध्यभागीं बिंदुस्थान ॥ ते मुरव्यस्थळ हरीचें ॥ १ ॥ ते भूमीमाजी अद्भुत ॥
गुप्त ते आह बिंदुतीर्थ ॥ एककोशपर्यंत ॥ विवरविस्तीर्ण असे ॥ २ ॥ ते अतिउ-
त्तमस्थान ॥ ते जीमयप्रकाशगहन ॥ नानावृक्षलागले सघन ॥ वैकुण्ठसुवन-
साक्षात् ॥ ३ ॥ जांबुनदस्फुवर्णयुक्त ॥ मणिमय नाना रत्नरवचित ॥ ते देवालय
भूमीगुप्त ॥ भूवैकुण्ठप्रत्यक्ष ॥ ४ ॥ सूर्यप्रभे समक्षळकत ॥ सिंहासनी विरा-
जित ॥ सहस्रद्वयप्रकाशवंत ॥ त्यांत भगवंत उभा असे ॥ ५ ॥ जयविजय
तेथे द्वाररक्षित ॥ चारीद्वारे मणिमयरवचित ॥ ऐशवता रूढ अमरनाथ ॥ पूर्व
द्वारीं तिष्ठतसे ॥ ६ ॥ दक्षिणे सयमरक्षपाळ ॥ पश्चिमे सवरुण तेजाळ ॥ उत्त-
रे सकुबेररक्षपाळ ॥ सावधान उभा असे ॥ ७ ॥ असो सहस्रद्वयी पूर्णब्रह्म ॥ स-
च्चिदानंद मेघश्याम ॥ शंखचक्रयुक्त पुरुषोत्तम ॥ कटीं कर उभा असे ॥ ८ ॥

किरीटकुण्डलेवनमाळा॥ सहस्रसूर्याचियाकळा॥ घवघवीतघनसांवळा॥
 द्याकतीडोळेभूतीपाहानां॥ ९॥ पांडुरंगरुक्मिणीसहित॥ घवघवीतविराजि
 त॥ तेंभूवेंकुठसाक्षात॥ माझेहृदयविशोसदां॥ १०॥ तिमूर्तीचेंकरावेंअर्चन
 ॥ त्याभोंवतेंमहासिद्धांचेंपूजन॥ मगकात्यायनीआवरणा॥ भैरवमंडळपूजा
 वें॥ ११॥ माझेगुह्यपरम॥ तेंबिंदुस्थानउत्तम॥ तेंवेंकुठनिजधाम॥ माझेविश्रा
 तिस्थळजेकां॥ १२॥ शिवह्मणेशुवनेश्वरी॥ ऐककथानवलपरी॥ उत्तरका
 लिंदीचेंतीरी॥ तपकरीविप्रएक॥ १३॥ पाराशरसरोवर॥ पुढेंआहेयमुनातीर
 ॥ स्रग्भवानामेंहिजवर॥ महापवित्रतपस्वी॥ १४॥ निःपापसात्विकमुनी॥ पर
 मप्रेमळभक्तशिरोमणी॥ नेमधर्मसमाधानी॥ सत्यवचनीसुशीळ॥ १५॥
 तोब्राह्मणशालाभिद्रिस्थ॥ स्वर्गींदेरिवलेंबिंधुतीर्थ॥ विराजमानघवघवीत
 पंढरीक्षेत्रदेरिवलें॥ १६॥ सर्वेचिजागाहोऊन॥ ह्मणोस्वर्गींदेरिवलेंजेंस्थान

॥ ते मज्जदारववीलकोणा ॥ होय ब्राह्मण सद्गदित ॥ १७ ॥ हें कोणासी पुसों आतां
॥ कोणासों गेल हे वार्ता ॥ मज्जेत देई मग वंता ॥ रमा कांता श्रीहरि ॥ १८ ॥ जे
जे येती ब्राह्मण ॥ तयासि पुसे वर्तमान ॥ तुह्मी आलति कोठून ॥ स्वामींचीं रघु
णसांग मज्ज ॥ १९ ॥ ब्राह्मण परम प्रेमळ ॥ नयनी वाहे अश्रुजळ ॥ तव एक वि-
प्रतल्काळ ॥ येता झाला आश्रमा ॥ २० ॥ मगतयाचे कस्तूरी पूजन ॥ ह्यो ये
णो झालें कोठोन ॥ येरूसांगे वर्तमान ॥ दक्षिणा दिशे हुनीमी आलों ॥ २१ ॥ ती
थें भ्रम तभ्रमत क्षिती ॥ तोंदे रिक्ती दक्षिणा द्वारावती ॥ तेथें विराजे विठ्ठल-
मूर्ती ॥ अद्भुत कीर्ती निवर्णवे ॥ २२ ॥ भूवें कुठपांडुरंग नगर ॥ षोडश वर्णयत्रा
कार ॥ मध्ये विष्णु स्थान पवित्र ॥ अति सुंदर साजिरे ॥ २३ ॥ ऐकतां चि ऐसे
वचन ॥ सुश्रव्यानि धारिले चरण ॥ ह्यो गुरु रूतूं माझा धन्य ॥ तरी तें स्थान सा-
गर्कोठें ॥ २४ ॥ मगती ब्राह्मण बोलि वचन ॥ ह्यो उपाकार केले मज लागून ॥ -

मजभेदविलाश्रीभगवान् ॥ ब्रह्मानंदकोदला ॥ २५ ॥ ऐकेदक्षिणद्वारावती-
पुरी ॥ पंदरीभूवैकुण्ठमहीवरी ॥ तेथेकेसाआलाश्रीहरी ॥ तेसकळसांगी-
तले ॥ २६ ॥ उदडतीर्थेपृथ्वीचेठांथी ॥ परिऐसामहिमाकोठेचिनाही ॥ पु-
ढलिकेंवितेवरीपाही ॥ परब्रह्मउभेकलेंअसे ॥ २७ ॥ दक्षिणादिशेमाझारी
॥ कृष्णागोदेच्यामध्यांतरी ॥ मध्येउभाभीमातीरी ॥ कटावरीठेऊनिया
कर ॥ २८ ॥ ऐसेंसांगोनितोविप्र ॥ गेलातेथोनीसत्वर ॥ मगतोसुअवाहि-
जवर ॥ पंदरीसीपातला ॥ २९ ॥ चंद्रभागेसिकरूनिस्मान ॥ घेतलेंपांडुरंगा-
चेदर्शन ॥ जेंयोगियांसअगभ्यपूर्ण ॥ तेबिंदुस्थानपाहिलें ॥ ३० ॥ बिंदुस्था-
नीमहिमाथोर ॥ त्याचेदक्षिणभागीसुंदर ॥ वापीएकअसेपरिकर ॥ तेथेचि-
नीरुअमृतमय ॥ ३१ ॥ कमळेंसुंदरविराजती ॥ अमरतेथेचिनीडाकरिती ॥ ना-
नावसुविराजती ॥ तेथिचेस्नानेंमुक्तीपाविजे ॥ ३२ ॥ मध्यरात्रीतयेस्था-

नी॥ गायनाच्या मंजुळध्वनी॥ मन होय ऐकतां श्रवणी॥ जेकां मनी प्राविक
॥ ३३॥ शिळा एक आहिते स्थळीं॥ त्यावरी विष्णूची पदे उमतलीं॥ ध्वज वज्र अं
कुश मेळीं॥ वनमाळी स्पशी तसे॥ ३४॥ पंचकोटी देवता॥ वापी मध्ये आहित-
आतां॥ आरत्या घेऊनि तत्वता॥ मध्यरात्री निघती पें॥ ३५॥ विंदुतीर्थ ओवा-
ळून॥ मागुती होती त्या निमग्न॥ अष्टनायका येऊन॥ नृत्य गायन करिताती॥
३६॥ मध्यरात्री सुवास॥ तेथें उरती आसमास॥ त्या वापींत पाषाण बहु वस॥
छिद्र मय असती पें॥ ३७॥ क्षेचांत मुरव्य पांडुरंग स्थान॥ वीसकोटी देवी जाण
॥ श्री विठ्ठलासी ओवाळून॥ करिती पूजन मध्यरात्री॥ ३८॥ त्याच्या सुवासें
करून॥ परिमळत अवघे गगन॥ किन्नर करिती गायन॥ पुण्यवंत जरी ऐकती
॥ ३९॥ देवांगना मिळोनि सकळ॥ पाहती हरीचें मुरवक मळ॥ अद्यापी दीपांचे-
झळाळ॥ प्रावीक जन देरवती॥ ४०॥ त्याचे ईशान्ये लक्ष्मी तीर्थ॥ जें पूर्वीं वर्णि

लेंअद्भुत॥तेथेंद्वारकेहुनीभगवंत॥रुक्मिणीससमजाऊंपातला॥४१॥मल्हा
दनारदुमीषादेव॥बिभीषणबळीहनुमंतउद्धव॥पूर्णधरूनिहटभाव॥लक्ष्मी-
तीर्थीतिपकरिती॥४२॥तेथेंवाळुवंटीपाषाणा॥शंखचक्राकारपूर्ण॥शिवरूपे
संपूर्ण॥मूर्मीजाणतेथेंअसे॥४३॥विंदुतीर्थीचिपूवेदिशेसी॥रामेश्वरालिंगतेजो
राशी॥पुरवीसर्वकामनेसी॥सीतावल्लभेंस्थापिलें॥४४॥तेथेंकरितांअनुष्ठान
॥त्रिमासासिन्हीहोयपूर्ण॥पुढेंकोसल्यातीर्थजाणा॥तेथीचिपाषाणाऐसेची॥४५॥
॥त्यापुढेंव्यासेश्वर॥दिव्यालिंगतेंसंदर॥तपकरीव्यासमुनेश्वर॥सरस्वतीतीर्थ
त्यापुढें॥४६॥जिव्हेसारिवेपाषाणा॥तेथेंकरितांअनुष्ठान॥त्रिमासांतसि-
द्धिहोयपूर्ण॥वागेश्वरीतीर्थअसे॥४७॥त्यापुढेंशिवलिंग॥शोभाकारकअ-
मंग॥तेथिंचेअनुष्ठानीसेवेग॥मृत्युदूरहोयपै॥४८॥त्यापुढेंदामोदरतीर्थ॥
त्यापुढेंअनुष्ठानकरीरमानाय॥त्यापुढेंचूडलिंगअद्भुत॥दर्शनेदोषनासती

॥४९॥ पुटं पाशं पततीर्थं ॥ स्वये स्थापिरघुनाथ ॥ जेये हयभूरवत्वरित ॥ शुद्ध-
वदनशालातो ॥ ५० ॥ तित्तीर्थी करितां स्नान ॥ होय पूर्वजन्माची आठवणा ॥ पुटं
चक्रतीर्थी चंदर्शन ॥ घेतां पापनुरेची ॥ ५१ ॥ गरुडं वासुकी धारिला ॥ तो विष्णू
ने सोडाविला ॥ तेथे वागे श्वर झाला ॥ विष्णू ने स्थापिल ते स्थळी ॥ ५२ ॥ पुटं म
हालिंगा कोटेश्वर ॥ स्वये स्थापी युधिष्ठिर ॥ जयाचे दर्शन उद्धार ॥ प्राणिमात्रा
सही होय पै ॥ ५३ ॥ ऐसं पांडुरंग सेच ॥ बौडशवर्णयंत्राकार ॥ त्यामध्ये तीर्थे सा
चार ॥ असती अपार नवर्णवती ॥ ५४ ॥ शिवह्मणे कात्यायन ऋषी ॥ तेणे पंढ
रीचे पूर्वसी ॥ देवी स्थापिली निश्चयेसी ॥ कात्यायनी नामा तियेचें ॥ ५५ ॥ तेथे
करिता अनुष्ठान ॥ सर्वसंपत्ती पाविजे पूर्ण ॥ पुटं कुंडला देवी जाणा ॥ कुंडल ऋ
षी ने स्थापिली ॥ ५६ ॥ पुटं धर्माक्षी नाम शक्ति ॥ तीचें दर्शन घेतां निश्चिती ॥ म
हावरदायिनी माग्यदाती ॥ तेथे प्राणी आरोग्य होय ॥ ५७ ॥ दरिद्र भंजन दे-

वी॥ अम्बुनीस्थ्यापिलीपूर्वी॥ सप्रभादेवीवरवी॥ पाराशरिंस्थ्यापिली॥ ५८॥
 तैर्येकरितां अनुष्ठान॥ त्रिलोकिंचे होयज्ञान॥ पुढे कल्याणदेवीजाणा॥ तिचे
 दर्शने कल्याण होय॥ ५९॥ अनंतशक्तिची स्वाभिणी॥ ते मुख जे ये रुक्मि-
 णी॥ तीचा भक्तारचक्रपाणी॥ उभा वेष्टुनी देवी पाहात॥ ६०॥ पुढे ज्ञानप्रभादे-
 वी सत्य॥ वसिष्ठमुनीस्थ्यापित॥ रवडगाधारिणी अद्भुत॥ दर्शने समस्त दोषना-
 सती॥ ६१॥ विधिने निर्मलप्रक्षि॥ तिचे नाम रत्नवती॥ पुढे पंढरीस आली-
 निश्चिती॥ भेदावया श्रीहरिती॥ ६२॥ घेऊनियां रत्ने बहुत॥ ती पंढरीस जं वये
 त॥ तों रत्ने सकळ देरिवली अद्भुत॥ भूमीस कळरत्नाची॥ ६३॥ वाळुवंटीचे रव
 डे समस्त॥ तेही रत्नमया दिसती सत्य॥ मग लाजली ती येत येत॥ मगराहिली दे
 रव ते येंची॥ ६४॥ देवीपासी करितां अनुष्ठान॥ पुत्रहोती जे सैरत्न॥ पुढे चंद्र-
 कांता देवीजाणा॥ घेतां दर्शन सरस्व होय॥ ६५॥ कुमारी देवी तया जवळी॥ पावे

तीनेंपूर्वीस्थ्यापिली॥कुंजरमास्तूनिराहिली॥तेस्यब्दींरक्षित॥६६॥तेअवलो
कित्तंकुंमारी॥माहामारीपीडानकरी॥अनुष्ठानकरितांद्दारी॥मुक्क्यासीवा-
चाफुटे॥६७॥कवित्वासीहोयस्फूर्ती॥ऐसीत्यादेवीचीकीर्ती॥विंध्याचव्या-
चीमहाशक्ती॥शिवेंतेथेंस्थ्यापिली॥६८॥शिवह्मणेपार्वती॥रक्षावयाक्षेत्रा-
प्रती॥भैरवस्थ्यापिलानिश्चिती॥कोणकोठेंतेंएका॥६९॥पूर्वीएकविरव्यात
मूपती॥भृगूनामेत्रिजगती॥परमधर्मिष्ठपवित्रस्थिती॥शांतदांतमहाराज-
तो॥७०॥त्याभृगुरायेंजाण॥केलसाठमहायज्ञ॥ऐसेंदेवशंजाणोन॥विभव
पूणेरायानें॥७१॥त्याचियागासिविघ्न॥आरंभिलेंसहस्रनयन॥महाभैरवा-
चेंस्थान॥विघ्ननाशकरायेंकेलें॥७२॥जेथेंजेथेंयज्ञकेल॥तेथेंतेथेंभैरवस्थ्या-
पिले॥अविघ्नसंहारितीसबळें॥बलिपूजादेतांची॥७३॥नामकालभैरवजा-
ण॥करीमहाभैरवनिवारण॥महाप्रयत्नेकफूल॥सकळसंकटेंदूरिकरी॥७४

॥ सकळ भैरव आदिनाथ ॥ तोक पाल भैरव निश्चिती ॥ जो कोणी अनुष्ठान-
 करित ॥ ते युद्धीं दिसती भैरव जेसे ॥ ७५ ॥ पूजितांचंड भैरवासी ॥ नाश होय
 काळ विघ्नासी ॥ उन्मत्त भैरव सेत्र पाळसी ॥ शिवें निश्चित स्थापिलें ॥ ७६ ॥
 पूजितांचंड भैरवासी ॥ भीषण भैरव सेत्र रक्षणासी ॥ शिव ह्मणोमी करी आप-
 णासी ॥ पिनाक बळसि ध्यर्थ ॥ ७७ ॥ कल्याण भैरव आराधन ॥ तपत्रयी क-
 री आपणा ॥ परम तेजस्वी प्रलयार्ग ॥ कीं पुंजाळ लक्ष विजांचे ॥ ७८ ॥ जेम-
 त्की भावें पूजिती ॥ सकळ सिद्धी प्राप्त होती ॥ स्रवण भैरव निश्चिती ॥ ईशान्य के-
 णी रक्षित ॥ ७९ ॥ त्या भैरवाचें घेतां दर्शन ॥ गृहीं होय धनधान्य ॥ सहार भैर-
 वाचें आराधन ॥ करितां शत्रु संहारिती ॥ ८० ॥ ऐसें भैरव आवरण ॥ पंढरी वे-
 षीत जाणा ॥ मध्यें पांडुरंग निधान ॥ पुंडलीक वर दजो ॥ ८१ ॥ जितुं के आणी
 कदेव असती ॥ तितकें नित्य पंढरी संचेती ॥ त्रिकाळ दर्शन घेती ॥ रमापती वि-

हुलाचें ॥ ८२ ॥ रात्री दीपांचे द्यव्वाळ ॥ आकाशीं दिसती ज्वाळ ॥ महादेवतांचे
कल्लोळ ॥ येती हरीदर्शना ॥ ८३ ॥ बहुकाळांचे आदिसेत्र ॥ सकळ देवतां-
चें माहेर ॥ सर्वसंतांचें निजघर ॥ तें पंदर पुरजापां ॥ ८४ ॥ हरीदर्शना नि-
मित्यभाव ॥ धरूनियेती सकळ देव ॥ यात्रारक्षी भीमसेन भैरव ॥ अन्यायस-
र्वथा करून सकती ॥ ८५ ॥ मुरव्य जें पांडुरंगस्थान ॥ तें येन करवें आरोहण
॥ तें येन करितां विघ्न ॥ भैरव शिखादारुण करिती ॥ ८६ ॥ इंद्राचा गंधर्व एक ॥
विमानां विसो नियां देख ॥ हरीस्थळावरि मुरव ॥ अंतरिक्ष तो आला ॥ ८७ ॥ ह-
रीप्रसादावरि विमान ॥ देखतां भैरवक्षोभला जाण ॥ ह्मणे मूर्खा जाय एकाकडो
न ॥ मर्यादा पूर्ण धरीकां ॥ ८८ ॥ परीतो नाय केचि उन्मत्त सबळ ॥ परमक्षोभ-
लासेत्र पाळ ॥ मग दंड ताडूनित तळाळ ॥ विमान रवालीं पाडिलें ॥ ८९ ॥ ओट घ-
टिका पूर्ण ॥ बांधिला तो पाशाघाळून ॥ मग केलें तेणे स्तवन ॥ ह्मणे बंधन सोडिमा-

द्वे ॥ ९० ॥ ह्योमीतुजअनन्यशरण ॥ उभाठाकलाकरजोडून ॥ मूढमीअन्या-
 यीपूर्णा ॥ नकळतविमानवरीआले ॥ ९१ ॥ मगभैरवेंकृपाकरून ॥ गंधर्वदिघ-
 लासोडून ॥ मगविमानारूढहोऊन ॥ स्वस्थानासीपातला ॥ ९२ ॥ जेअन्या-
 यकरितोअरवंड ॥ त्यासीभैरवमारितीप्रचंड ॥ क्षेत्रीदुष्कृतीआचरतीमूढ ॥
 त्यासीदृढविघ्नकरिती ॥ ९३ ॥ गंधर्वभैरवंपाडिलाभूमी ॥ हीकथानाहीयमा-
 हात्मी ॥ स्कंदपुराणाचिच्येमहात्मी ॥ अवलोकावेंतेथेंअसे ॥ ९४ ॥ पुढेंअसे
 त्रिवेणीमाहात्म्य ॥ अत्यंतगोडजेउत्तम ॥ अवणाकरानुह्मीसप्रेम ॥ ब्रह्मानंद
 करूनिया ॥ ९५ ॥ श्रीधरस्वामीब्रह्मानंद ॥ निजभक्तहृदयारविंद ॥ निजज-
 नचातकजलद ॥ कृपादृष्टीकरीतसे ॥ ९६ ॥ इतिश्रीपांडुरंगमाहात्म्यस्कंदर ॥
 पद्मपुराणीचंपरिकर ॥ अपर्णीसिसांगीत्रिनेत्र ॥ चतुर्थोध्यायगोडहा ॥ ९७ ॥
 श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ श्रीमज्जगदीश्वरशर्पणमस्तु ॥ ९८ ॥

श्रीगणेशायनमः॥ शिवह्मणेभवानी॥ त्रिवेणीमाहात्म्येएकश्रवणी॥ ऐक-
तां चिपापधुणी॥ श्रवणमात्रेहोतसे॥ १॥ मास्करक्षेत्रीएकब्राह्मण॥ निःपा-
पसात्विकसज्ञान॥ शान्तदांतदयावंतपूर्ण॥ सूर्यनारायणउपासक॥ २॥-
ब्राह्मणनाममास्करपूर्ण॥ नित्यप्रातःकार्त्तिकउद्येन॥ प्रयागीं करीतसेस्नाना
न॥ सूर्यआराधननित्यकरी॥ ३॥ सायंकार्त्तिकफिरून॥ येतमास्करतीर्थी-
लागून॥ नित्ययेतांजातांचरण॥ भ्रमपावोनिस्सूजती॥ ४॥ शरीरअत्यंतरो-
डले॥ सूर्यनारायणेरक्षिले॥ मगप्रगटोनितेवेळे॥ ब्राह्मणासीबेलत॥ ५॥
तुझेनिवासस्थान॥ तेथेमीप्रयागकरीन॥ मगब्राह्मणाघालीलोटांगणा॥ क-
रजोडोनीविनवित॥ ६॥ ह्मणेजयजयसूर्यनारायणा॥ त्रैलोक्यनाथासहस्र
कीर्णा॥ तमछेदकासरभूषणा॥ उषाकीर्णाआदित्या॥ ७॥ स्वामीप्रयाग-
करिसीयेथे॥ तरीतेथींचामहिमासमस्त॥ सांगोपांगअद्भुत॥ होयऐसेंकरा

वे॥८॥सूर्यह्मणेब्राह्मणा॥महिमायेईलतुझ्यास्थाना॥ख्यातीवाटेलजा
णा॥हेनिश्चयेजाणापां॥९॥पांचसहस्रवर्षकाब्दी॥झालियावरीयेस्यब्दी॥
तीर्थेलोपतीसकब्दी॥मागीरथीकाशीगया॥१०॥तुझ्याक्षेत्राचामहिमा
विशेषवाटेलविमोत्तमा॥ऐसावरदेऊनिउत्तमा॥अंतर्धानपावले॥११॥तेपां
दुर्गक्षेत्र॥बिंदुतीर्थोपासूनिपवित्र॥नेत्रत्यकोणीसहस्र॥धनुष्येंदूरीअ-
से॥१२॥मास्करतीर्थोपासूनि सूर्यतीर्थपर्यंत॥नेत्रत्यधनुष्येंतीनशत॥ते-
प्रयागक्षेत्रअद्भुत॥ईशान्यमुखवर्तेंअसे॥१३॥मागीरथीदुसरीसिंधुनदी॥
सिताअसितात्यादोघी॥तेथेंप्राणीस्नानकरितांकधी॥विष्णुलोकाप्रती-
जाय॥१४॥माघमासीउदकतेथें॥ध्वनीहेचिपेंगर्जत॥ब्रह्महत्यारमदो-
न्मत्त॥सुरापानीनिंदकजे॥१५॥आणीकहीपापीजन॥येथेंकरितीस्ना-
न॥मुक्तव्हालपापापासून॥ऐसाघोषउदकींहोय॥१६॥कनामिउदकजा

ण॥ रटनामिशब्दपूर्ण॥ करह्यणो निसामाभिदान॥ कोटीजनह्यणतीजान्वे॥
॥१७॥ ह्यणो निउदूर्कीउठतीरटाट॥ धांवाधांवारिपापिष्ठ॥ प्रयागींचेऊमिस्र
मट॥ स्नानेमुक्तव्हालतुह्मी॥ १८॥ माघमासीस्नानकरिती॥ त्यामास्करा-
वेफळयेहातीं॥ तेथेतपयागकरिती॥ तेंपुण्यनवर्णवे॥ १९॥ ब्रह्मदेवान्वेचिनिद्रे
आंत॥ वटपत्रींनिजलेभगवंत॥ तोवटअसेजाणतेथ॥ त्रिदेवात्मकर्पे॥ २०॥
तयेस्यब्दीकस्तुनिस्नान॥ सूर्यपर्वीगोदान॥ करावेतिळहोमस्तुवर्णदान॥
मगस्तुदानकरावे॥ २१॥ तीर्थाहुनि कोटीगुणेथोर॥ तेंजाणावेभास्करह्सेत्र
॥ तेथेंशेषशार्दुशार्द्धधर॥ दर्शनध्यावेंतयान्वे॥ २२॥ त्यापुण्येकस्तुनिप्राणी॥
पावेवैकुण्ठमुवनी॥ माघमासीमहिमापूर्णरात्रदिनी॥ तेथेंविशेषपार्वती॥ २३॥
॥ संगमापासूनि सूर्यपर्यंत॥ मध्यंभीमापुण्यवंत॥ तेथेंभैरवमारित॥ तयेभू-
मीरक्षिती॥ २४॥ कस्मीतीर्थेशंखतीर्थ॥ दशाश्वमेधब्रह्मतीर्थ॥ कश्यपती-

र्थअद्भुत॥ तैथिंचेस्नानेपापजळे॥ ३५॥ पापमोचकतीर्थ॥ स्नानेसमस्तपा-
 पफिटत॥ तैथेराहातांसमस्त॥ दोषसर्वनासती॥ ३६॥ नारायणगरुडती-
 र्थ॥ गोपाळदुर्गतीर्थविरव्यात॥ हरिहरेश्वरवरुणअद्भुत॥ अनंतकोटीती-
 र्थेपे॥ ३७॥ तैथेचक्रषीआश्रम॥ शोभायमानदिव्यपरम॥ नानारत्नेचक्षु-
 त्तम॥ नदिसेव्योमपाहतां॥ ३८॥ परमपावनविवर्धन॥ प्रयागराजतोसंपू-
 र्ण॥ तैथेकरितीजेस्नान॥ विष्णुभुवनपावती॥ ३९॥ वरकडभूमीसमान॥
 तेंक्षेत्रद्वाणातांजाण॥ ब्रह्महृत्येचपापदा रुण॥ नरकापूर्णजार्दलतो॥ ४०॥
 शेषशयननारायण॥ तैथेआहेलक्ष्मीरमण॥ त्याचेंछ्यावेदर्शन॥ अगत्य-
 कसूनिसाधकीं॥ ४१॥ पुरुषहोअथवानाशि॥ तैवेसोनिजायवहनावरी॥-
 तोचंढाळनिर्धारि॥ जोचरणीनजाययात्रे॥ ४२॥ तर्पणीउदकदान॥ त्या-
 चेंनघेतीपितृगण॥ त्याचेंव्यर्थेगेलेंस्नानदान॥ हरलेंपूर्वस्कृत॥ ४३॥-

जीवो अधमदुरात्मा ॥ तो चिन्दी तेथि चामहि मा ॥ तेथे न करावे दुष्ट कर्मा ॥
दुष्टाप्रतिग्रह न घावा ॥ ३४ ॥ लक्ष्मीसहित श्रीधर ॥ तेथे वसे निरंतर ॥ तेथे-
करितां स्नान मात्र ॥ उद्धार होय ससगोत्रा ॥ ३५ ॥ त्रिवेणीसीकरितां स्नान दा-
न ॥ जीकरी हरिहर पूजन ॥ तेथे होय भास्करासमान ॥ अवश्य धांवोनी तेथे-
जावे ॥ ३६ ॥ दशाश्वमेध तीर्थ ॥ सर्वपाप तेथे नासत ॥ दाहाअश्वमेधकेल ते-
थ ॥ ब्रह्मदेवेंपेकेल ॥ ३७ ॥ त्याभास्करक्षेत्रीपूर्ण ॥ एककरितां माघस्नान ॥ क-
ल्यांतीचें पाप दारुण ॥ जायजब्धोन ते क्षणीं ॥ ३८ ॥ तेथे करितां स्नान ॥ तया
सी श्रीहरिपूर्ण ॥ पापबुद्धी मारु तेन ॥ पुनः नुपजेत याते ॥ ३९ ॥ तये स्थळींचें उ-
दक बिंदु मरी ॥ जरी पडें आंगावरी ॥ ते पुण्यवंत संसारी ॥ तया सीहरि क्षित ॥
४० ॥ भास्कर तीर्थी वास एक दिन ॥ त्रिवेणीचें दर्शन ॥ तेथे कल्याण नंदान ॥
नाहीं मित पुणयाते ॥ ४१ ॥ तेथे माघ मासी संपूर्ण ॥ सूर्य अर्घ्योदयी कधी स्ना

न॥ त्याचे दर्शने करून॥ सकळ जन उत्पत्ती॥ ४२॥ संसारीं जे आले प्राणी॥
 त्यांहीं पंदरी पाहावया नयनी॥ मास्कर तीर्थी जाउनी॥ स्नान दान करीवें॥ ४३॥
 शिव ह्मणो सावकाश॥ ऐक कथा सरस॥ रत्न केतूनाम वैश्य॥ महाधनाढ्य होता
 पूर्वी॥ ४४॥ कोरडी करी विष्णु भक्ती॥ द्रव्य नवें चीपाप मती॥ जाचा धनासी-
 नाहीं मिती॥ जाहा जें चालती अपार॥ ४५॥ धन लंपट दुष्ट बुद्धी॥ कुळ देव तनपू-
 जी करी॥ होम दानी पितृ श्राद्धी॥ नवें चीक वडी सर्वथा॥ ४६॥ कोणी मागे लघ-
 नासी॥ ह्मणो निमैत्री न करी त्यासी॥ नमस्कार ह्मणो ब्राह्मणासी॥ दक्षिणा मागे
 लह्मणो नियां॥ ४७॥ द्रव्य वेंचेल ह्मणोन॥ न करी साधू सीस न्मान॥ पुरतें न-
 रवाय आपण अन्न॥ असो निसर्व दरिद्र भोगी॥ ४८॥ मग तो वैश्य रत्न केतू॥
 परदेशा जाय उदिमानि भित्तु॥ एकाला चिवाटे नेजात॥ तो महावनांत पडिये-
 ला॥ ४९॥ तों तेथें महाव्याघ्र आला॥ तेणें वैश्य भक्षिला॥ तेथें चितोराक्षस-

झाला ॥ रत्नकेतूवैश्यपै ॥ ५० ॥ वनामध्येहाकफोडित ॥ चहूंकडेधांविआरड-
त ॥ माझेधनधारिह्यणात ॥ आणोनिचांलवकरी ॥ ५१ ॥ तयावनामध्येफिर-
त ॥ पशूपक्षीधरीअपरमित ॥ मृगाधारितअकस्मात ॥ वनपाडिलेंउद्धस ॥-
५२ ॥ माझेधनधारिलवकरी ॥ ह्यणोनिभलतियातेंधरी ॥ सर्वेचित्यातेंजीवें
मारी ॥ क्षणाभीतरीभाक्षित ॥ ५३ ॥ धूम्रवर्णतीराक्षसअद्भुत ॥ वनांतहिंडे
क्षुधाक्रांत ॥ तोस्सदादेवीआलीतेंच ॥ माघस्नानापातली ॥ ५४ ॥ ती
सीदेंद्रहोतीशापिली ॥ ह्यणोनिमृत्युलोकींआली ॥ भास्करक्षेत्रापावली ॥
स्नानदानकरावया ॥ ५५ ॥ स्सदायेऊनितयेस्थळीं ॥ स्नानकरीत्रिवे-
णीजळीं ॥ तीतत्काळचीउद्धरली ॥ जातीझालीनिजपदा ॥ ५६ ॥ कैशम-
स्तकींचेरूळत ॥ वस्त्रवोलेंतेंसंचिगळत ॥ विमानबिसोनीत्वरित ॥ झाली
अद्भुतभवानी ॥ ५७ ॥ वस्त्राचाबिंदूगळाला ॥ तोराक्षसावरीपडिला ॥ तो

तत्काञ्चीउद्धरला॥पावताझालापूर्वदेह॥५८॥धोवोनिधरिलतीचेचर
 ण॥ह्मणेमातेतुझेदर्शन॥तुझ्यावरूबिंदुकरून॥मीउत्तरलोंपापीहा॥५९॥
 ॥तुवांकोठेकेलेस्नान॥कायआचरलीसपुण्य॥मीधनलुब्धकपण॥पूर्व
 वृत्तांततीचेसीसांगीतला॥६०॥तोंसुसदादेवीबोलिलली॥मजअमरनाथे-
 शापिली॥ह्मणोनिमृत्युलोकांवस्तीकेली॥मगउद्धरल्येमास्करक्षेत्री॥-
 ६१॥स्नानकरूनीविमानिविसतां॥तुजवरीबिंदुपडिलाअवचिता॥तेणेसुंउ-
 द्धरलासीतत्वतां॥उदकपुण्येकरूनी॥६२॥मगाधरूनिस्सुसदेचेचरण॥
 ह्मणेभ्याकेलेदुष्टाचरण॥तेणेतपयज्ञदान॥पुराणकीर्तननेणेची॥६३॥
 दुःस्वार्णवउतरावया॥तुझेनाममजतारावया॥ह्मणोनिलागलापायां॥म-
 जरांकूनियांजाऊनको॥६४॥मजउद्धरींकींदीनातें॥नकोजाऊंपुढेमा-
 कृपाआलीसुसदेतें॥कायवचनबोलिलली॥६५॥ह्मणोमास्करक्षेत्रीमा

वस्मान् ॥ म्याएकमासकेलंपूर्ण ॥ त्याततिनादिवसांचें पुण्य घेऊन ॥
 उद्धरेंतुं पै आतां ॥ ६६ ॥ तयावरोसोडिलें उदक ॥ तो दिव्य रूप झालाता
 त्काळिक ॥ विमान बिं सलामुक्त देव ॥ गेला त्वरित हरि पदा ॥ ६७ ॥
 क्षेत्रा माजी भागीरथी विरिष्ठ ॥ असुर्या विराजें वट ॥ तीन देव तेथें उद्धट
 ॥ जयासी व्यापुनी राहिले ॥ ६८ ॥ यालागीं पद्म नेत्री ॥ माघ स्नान करा
 वें भागीरथी क्षेत्री ॥ देवा दुर्लभ तीर्थ पवित्री ॥ अचळ पत्री कायवानू ॥
 ॥ ६९ ॥ ऐसें हे त्रिवेणी आरव्यान ॥ त्रिवार जो करी पठण ॥ तेणें शत कु
 ळें पूर्ण ॥ उद्धरिलीं आ पुली ॥ ७० ॥ ब्रह्मानंद श्री धर ॥ सद्गुरूं विनवी
 वारं वार ॥ पंढरी आणि भास्कर क्षेत्र ॥ विष्णु लोका सत्वर जावया ॥ ७१
 ॥ इति श्री पांडुरंग माहात्म्य संदर ॥ पद्मपुराणी चें परिक्कर ॥ अपर्णी सा
 सांगे त्रिनेत्र ॥ पंचमो ध्याय गोड हा ॥ ७२ ॥ श्री कृष्णा र्पणमस्तु ॥ ७३

श्रीगणेशायनमः॥ पंढरीचेंपूर्वद्वार॥त्रिविक्रमपरमक्षेत्र॥तेयींचामहिमा
अपार॥कितीकायवर्णावा॥१॥त्रिविक्रमरक्षीतद्वार॥दक्षिणद्वारीशू-
र्पोलक्षेत्र॥अश्वत्थरूपींश्रीधर॥कृष्णातीरींविराजे॥२॥आतांपश्चिमे-
चेंद्वार॥तेंजाणिजेकरवीर॥तीर्थेपवित्रसाम्चार॥स्नानेंउद्दारप्राण्यां॥-
॥३॥अनंतशक्त्याचीस्वामिणी॥तीमहालक्ष्मीतयेस्थानी॥वाराणसीआ-
णिकरवीरदोन्ही॥विष्णूनेंकेलीस्वहस्ते॥४॥काशीहूनिजआगळे ॥
करवीरक्षेत्रबोलिलें॥तेथिंचामहिमारबोलअसेलिल्हिलें॥बोलोंनशके-
सहस्माक्ष॥५॥आतांउत्तरेचेंद्वार॥तेंप्रवरासंगमीगीतमीतीर॥पूर्वाभि-
मुखेंतेंसुंदर॥सिद्धेश्वरदेवतेथें॥६॥उत्तरद्वारतोरक्षित॥अकशरुद्रसम-
वेत॥मीचआहेंसाक्षांत॥शिवसांगेभवानीसी॥७॥ऐशींद्वारेपूजोनी॥-
भागुंतेयावेंपंढरीलागुनी॥पूजाकरावीबिंदुस्थानी॥श्रीशंभूसहितहरीची

॥८॥ यावरीचंद्रभागासरोवर॥ पुंडलीकआश्रमासमोर॥ तोवरदायक-
 संदर॥ पांडुरंगपूजावा॥ ९॥ तैथूनियांक्षेत्रभूर्ती॥ प्रत्यक्षदर्शनेभक्ततर-
 ती॥ मगजावेजीचीअद्भुतकीर्ती॥ रुक्मिणीपतीसर्वस्व॥ १०॥ यावरील
 क्ष्मीतीर्थोडभा॥ सच्चिदानंदनीलगाभा॥ तयान्वीनवर्णविशोभा॥ लक्ष्मी-
 सहितपूजावा॥ ११॥ तीनभूर्तीयंत्रत्रिकोणा॥ मध्यंमुख्यविष्णुस्थान॥-
 भक्तजाणतीसज्ञान॥ वरकडांसदृश्यनसेतें॥ १२॥ पार्वतीतेंमुख्यस्थान
 ॥ नंदारववावेकोणालागोन॥ कंठगतगोलियाप्राण॥ परीजाणासांगूनये॥
 ॥ १३॥ माझेंनिजगुह्यपूर्ण॥ तेंकेवळविंदुस्थान॥ जेभक्तकेवळपूर्ण॥ त-
 यांसीदृश्यआहेतें॥ १४॥ जेभक्तप्रेमळजाणा॥ तयांसींएकांतीनेउन॥
 दारववावेतेंस्थान॥ गुह्यकारणह्मणीनी॥ १५॥ जेदुष्टदुरात्मजाणा॥ दु-
 र्जनतयांसींनसांगावेतेंस्थान॥ तेंयेकरितीनित्यपूजन॥ ब्रह्मादिदेवये-

ऊनियों ॥ १६ ॥ सप्ताक्षरमंत्रयुक्त ॥ तैस्यब्जशिवसांगत ॥ अधिकाररका
रांत ॥ जाणातीखूणसंतहे ॥ १७ ॥ जोक्षेत्रांत अन्यायकरी ॥ त्यासीं भैरव
दंडंभारी ॥ दंडंकरूनि घालीबाहेरी ॥ होऊनि दरिद्रांहिंडत ॥ १८ ॥ हरिस्थ
ब्धीं राहुनी ॥ कुकर्म करिती जे प्राणी ॥ ते ब्रह्मराक्षस होउनी ॥ पिशाचयो-
नी फडतील ॥ १९ ॥ देवालयें तजाउन ॥ नकरावें भोजन तांबूलचर्वणा ॥ नबो-
लावें असत्य वचन ॥ पादत्राण न घालिजे ॥ २० ॥ तैथें जे निद्रा करिती प्राणी
॥ ते जाती सर्पयोनी ॥ तैथें वास अनुदिनी ॥ नकरावास सर्वथा ॥ २१ ॥ शिवभवा
नी तें सांगत ॥ तैचिथें यें लिहिलें यथार्थ ॥ मूळग्रंथी पाहावें सत्य ॥ विपरीतार्थ
नसेन्वी ॥ २२ ॥ हरिदर्शनी नित्यभाव ॥ धरूनि येती सकळ देव ॥ तैथें वास्तव्य
स्वयमेव ॥ नकरावें सर्वथा ॥ २३ ॥ जाचें ठायीं कुतर्क बहुत ॥ त्यासीं वंदिती-
अवघे गृहस्थ ॥ तो तीर्थीरा हि लाकाळ बहुत ॥ त्याचे नरक नचुकती ॥ २४ ॥

प्रत्यक्षदिसेजेंक्षेत्र ॥ तयासीनमानीउन्मत्त ॥ नदिसेतेंअसेगुप्त ॥ तेंनिश्चि
 तपाहुंक्षणाती ॥ २५ ॥ कुंडलतीर्थपरमपवित्र ॥ त्यांतकरितांमळमूत्र ॥ न
 वळवाटतसेथोर ॥ अमाविकजनकैसेह ॥ २६ ॥ कुंडलतीर्थींचीहिगती ॥
 बिंदुतीर्थपाहुंदृच्छिती ॥ प्रत्यक्षावरीनंबेसेभक्ती ॥ तरीगुप्तकैसेदृश्यहो
 य ॥ २७ ॥ त्रैलोक्यनाथसूर्यनारायण ॥ तयासीनकरितीजेनमन ॥ ह्यसोबा
 पुढेंलोटांगणा ॥ आवडीनिघालिती ॥ २८ ॥ गार्दचातीर्थींमिळमूत्र ॥ क्षणाती
 हुंकायक्षेत्र ॥ तुळजापुरक्षेत्रपवित्र ॥ आह्माबहुतआवडे ॥ २९ ॥ तुळजा
 पुरागेलियाजाणा ॥ क्षणेंहेंहीनावडेमाझ्यामना ॥ जावेंजरीमल्लिकार्जु
 ना ॥ तेथेंहीजाणाघोंडापाणी ॥ ३० ॥ जेथेंतेथेंघोंडापाणी ॥ माझेमननंबेसेका
 णेस्थानी ॥ ऐसियापापियालागुनी ॥ क्षेत्रकायकरीहो ॥ ३१ ॥ श्रीधरक्षणे
 असोआतां ॥ यादुर्जनाचीव्यर्थकथा ॥ पांडुरंगक्षणेतलवता ॥ करावेंसर्वांआ

देरे ॥ ३३ ॥ असो शिवदाणे भवानी ॥ लक्ष्मी तीर्थोपासनी ॥ श्रीमातीर्थदे-
रवतां नयनी ॥ देवतां दोषहरती पाहा ॥ ३३ ॥ परमपावन लक्ष्मी तीर्थ ॥ जे
रुक्मिणी तप करित ॥ शरवचक्र गदा तीर्थ विराजित ॥ ते अवलोकावें
आवडी ॥ ३४ ॥ चक्रापासूनि दुर्वासमुनी ॥ मुक्त झाला तयस्थानी ॥ पु
ढें पद्म तीर्थी येउनी ॥ स्नानदान करीवें ॥ ३५ ॥ एका गोपीने गर्व केला ॥
कृष्णं वर्जिली ते वेळां ॥ तियेसी अनुता पझाला ॥ तप ते वेळां तिणे के-
ले ॥ ३६ ॥ मग येऊनि भगवंत ॥ तियेलागीं समजावित ॥ तें पासूनि-
गोपी तीर्थ ॥ नाम तेथें जाणापां ॥ ३७ ॥ पुंडलिकापुढें सर्वेश्वर ॥ उभा
ठेऊनि कटीं कर ॥ जो सच्चिदानंद कमळावर ॥ मदनमोहन रूप जें ॥
॥ ३८ ॥ ऐसा पुंडलीकापुढें श्रीहरी ॥ तो पूजावा षोडशोपचारि ॥ जो ते-
थें स्नान करी ॥ माहि मांनि धोरि न वर्णवे ॥ ३९ ॥ सभोंवतें साठ सहस्र वि-

स्तीर्णं ॥ ते भूमिके च पाषाणाः ॥ जंबूजलक्ष्मीस्रवर्णवर्णः ॥ हरीभोवते-
जाणापां ॥ ४० ॥ तीनमासपर्यंतं ॥ तैर्ये अनुष्ठानकरितं ॥ त्यांसीप्रत्यक्षप-
दरीनाय ॥ दर्शनदेतसे अद्यापी ॥ ४१ ॥ षडाक्षरमंत्रसंपूर्णं ॥ हरीत्यासी-
सांगीयेउन ॥ तयान्चैरवुटले जन्ममरण ॥ हरिरूपतोझाला ॥ ४२ ॥ शिव-
द्वगणोभवानी ॥ माहिमानवर्णवेमाझेनी ॥ ऐसादेवतीर्थ्यत्रिभुवनी ॥ नसांप
डेगोधितां ॥ ४३ ॥ जैतीर्थ्येकरितां भागले ॥ तेंपंढरीसयेऊननिवाले ॥ अन-
तजन्मतपकेले ॥ तृप्तझाले दर्शने ॥ ४४ ॥ कळसावरीनचटेकाम ॥ नदिसे-
त्याहुनितीर्थ्यउत्तम ॥ सतांचेमाहेरपरम ॥ ब्रह्मानंदजेर्येअसे ॥ ४५ ॥ ब्र-
ह्मानंदापंढरीशा ॥ चिच्छक्तिरुक्मिणीविलासा ॥ श्रीधरमानसराज-
हंसा ॥ परमहंसा श्रीविठ्ठला ॥ ४६ ॥ इति श्रीपांडुरंगमाहात्म्यस्कंदरा ॥ प-
द्मपुराणीचेंपरिकर ॥ अपर्णेसीसांगेतिनेत्र ॥ षष्ठोऽध्यायगोडहा ॥ ४७ ॥

श्रीगणेशायनमः॥ ॥ शिवह्मणेपार्वती॥ विंध्याचकाचेपूर्वप्रांती॥ द्वापा-
रयुगाचेअंती॥ चंद्रसेनभूपतीपेद्माला॥ १॥ शांतदांततपस्वीपूर्ण॥ शक्ती-
धर्मसीलहरिमजनीमन॥ अरवंडकरीवेदाध्ययन॥ संतसमागामीरमेस-
दा॥ २॥ त्याचीभार्यापरमसुशील॥ दुसरीलक्ष्मीचकेवळ॥ भक्तीसीतत्प-
रवेल्हाळ॥ हरिस्मरणीरतसदा॥ ३॥ तप्रसूतझालीराजपत्नी॥ कन्याजन्म
लीसगुणी॥ रूपलावण्यपदिणी॥ रंभेहूनिस्वरूपतिचे॥ ४॥ झालींषोडश
वर्षेपूर्ण॥ मातेचागुरुवैशांपायन॥ त्यासीतिपद्माआपण॥ पुसतीझालीतिऐका
॥ ५॥ ह्मणेहरिप्राप्तीजेणेहोय॥ ऐसासांगाकांहींउपाय॥ ह्मणोनिधारिलेतिणे
पाय॥ वैशांपायनाचेतेधवां॥ ६॥ मगवैशांपायनबोलवचनोक्ती॥ विंध्याचका
चेदक्षिणाप्रांती॥ नदीवाहेभीमरथी॥ शरावतीसंगम॥ ७॥ तीनधनुष्येंतेशुनी॥
उत्तरेपुंडलीकमुनी॥ तेंथेंउभाचक्रपाणी॥ करंठेऊनियांकटीवरी॥ ८॥ तुवांजा

उनि ते यवरी ॥ सावकाशपाहिं तो मुरारी ॥ मंत्रजपें षडाक्षरी ॥ जेणे भेटे भगवंत ॥
 ॥९॥ भगपदने धारिले चरण ॥ तो मंत्रसांगा भजला गुन ॥ मग वैशंपायने मंत्र देउ
 न ॥ पंढरीस पाठविली ॥ १० ॥ पुंडलिकाचे वाम भेटिनी ॥ पद्यात पकरीत ये स्थानी
 ॥ तो एकाएकीं देखिलान यनी ॥ शारंगपाणी जगादात्मा ॥ ११ ॥ मदनमनोहर देखि
 ला हरी ॥ कामें व्यापिली राजकुमरी ॥ वस्त्रगळालें महीचरी ॥ नाहीं श्रद्धा नित्ये-
 सी ॥ १२ ॥ नग्न अवघें शरीर ॥ झळकती दिव्य अळंकार ॥ मोकळे झाले कबरी-
 मार ॥ हरी वदन विलोकितां ॥ १३ ॥ दृष्टीं देखिलामाधव ॥ नाठवे चिकाहीं देह
 भाव ॥ जैसी विद्युल्लता सावयव ॥ उतरली दृष्टी वरी ॥ १४ ॥ चरणी वाकी-
 ने पुरें ॥ चालतां गर्जती नाद झणात्कारें ॥ कंठीं भूषणें अतिसुंदरें ॥ वज्रचुंडें मंडि-
 त ॥ १५ ॥ लोपले सर्व अलंकार ॥ परी नग्न नित्ये चेशरीर ॥ मोकळे मस्तकीं कबरी
 मार ॥ अंगीचा सुवास बहु फांके ॥ १६ ॥ हरीच्या मुरवाकडे पाहात ॥ हांसत हा

सतजवळीयेत॥ चरणीमिठायालित॥ कामेमोहीतझालीअसे॥ १७॥ चरणी-
मायाठिवोनि एकघडी॥ पायहरीचेतेरगडी॥ लागलीहरिचरणाचीगोडी॥ तेन-
सोडीसर्वथा॥ १८॥ सकुमारहरीचीपाउले॥ तींधारिलींपदेने॥ तींनसोडीकांही
केले॥ मगभगवेंतेंअभयवरदीधला॥ १९॥ ह्मणेंउठउठहोकल्याणी॥ वरमा-
गकांहींयेक्षणी॥ येरह्मणोचक्रपाणी॥ वरहोईतूंमाझा॥ २०॥ तूंचिहोईमाझा
वर॥ हाचिदेईनिजवर॥ ऐकोनिहांसेअधीधर॥ भुवनसुंदरबोलत॥ २१॥ ह्मणेंरा
हेंतूंयेस्थानी॥ मुक्तकेशीचनुरेकामिनी॥ निर्वोणपददायिनी॥ प्राणीतुझेनीउ
द्धरती॥ २२॥ तुझीप्रेतावरीपडतांदृष्टी॥ प्राणीउद्धरतीउठाउठी॥ माझीध्यान-
मूर्तीहृदयसंपुटी॥ भोगीतराहेंसदातूं॥ २३॥ ऐसामुक्तकेशवर॥ देउनियांसर्व-
प्रवर॥ पुंडलीकापासूनि सुंदर॥ शरावतीसंगमपावेतो॥ २४॥ इतुंकेतियेचंविहा
रस्थान॥ मुक्तकेशीतीर्थपूर्ण॥ तिथेंकरूनि यास्नान॥ परमपावनहोइजे॥ २५॥ तें

आवडे विष्णुशी ॥ ह्यणो निपूजावे मुक्तकेशी ॥ तिर्ये च हस्तलागतां पायांसी ॥ बे
 टरुतलें दिस्तसे ॥ २६ ॥ उत्तमपुटे नारदलिंगा ॥ जंपूजि जयथासांगा ॥ तयासी तु
 धोनी पांडुरंगा ॥ मोक्षपददेतसे ॥ २७ ॥ पुटे सरस्वती देवी ॥ ब्रह्मदेवस्थापिली पू-
 र्वी ॥ तिर्ये अनुष्ठान करितां महादेवी ॥ वाचा सिद्ध होय पै ॥ २८ ॥ तिर्ये शिशुमाळा
 नदीसंगम ॥ स्नान करितां उत्तम ॥ संदर होय मुरवपद्य ॥ नाहीं संशय जाणपा
 ॥ २९ ॥ त्या पुटे वन्ही तीर्थ ॥ जो मा वार्थे पूजा करित ॥ तया अग्नीचंभयानिश्चि
 त ॥ कदापी नाहीं जाणपां ॥ ३० ॥ शिवह्यणे पंढरीक्षेत्र ॥ जें अवघें माझे शरीर ॥
 माझे हृदय ते बिंदु तीर्थ पवित्र ॥ आत्माराम मुरव्य जोकां ॥ ३१ ॥ जें देवां दुर्लभ
 स्थान ॥ मनुष्यासीं केव्हे दृश्यमान ॥ पूर्ण ब्रह्मसनातन ॥ पंढरी येना दत्त ॥ ३२ ॥
 या ब्रह्मांड मंडपामाझारी ॥ ऐसी नाहीं दुर्जनगरी ॥ हेचि वाराणसीपुरी ॥ दक्षि
 णदिशे जाणपां ॥ ३३ ॥ आपले घराहूनि निघतां ॥ बिंदुस्थळाकडे येतां ॥ एक

एकपाउलतत्वता॥अश्वमेधान्चैपुण्यअसे॥३४॥सहजकार्यकरितां-
जाणा॥बिंदुलिंगासीप्रदक्षणाहोचपूर्ण॥तेणेब्रह्मांडसंपूर्ण॥उजवंचातले
जाणापां॥३५॥जेणेघेतलेबिंदुदर्शन॥तेणेऔटकोटीतीर्थेसंपूर्ण॥केले-
जाणिजेदिव्यस्नान॥संशयनाहीजाणापां॥३६॥नघेतांबिंदुदर्शन॥जेणे-
मक्षिलेंअसेलअन्न॥तेंपूयशोणितस्नान॥तेणेकेलेजाणापां॥३७॥पांडु
रंगनगरीराहोन॥नघेईजोपांडुरंगदर्शन॥नकरीआनंदेवाचेभजन॥तरीकाय
कारणाराहावयान्चें॥३८॥क्षेत्रामध्येबसोन॥नघेबिंदुलिंगाचेंदर्शन॥बडा
द्वरमंचउच्चारण॥जोनकरीतोदुरात्मा॥३९॥जोनपाहेमुद्व्यस्थान॥जिता
चिभोगितोनर्कजाणा॥जाचेगावींराहोनदर्शन॥नघेतांकेसास्वरुपावेल॥४०
चंद्रभागेचेंस्नान॥त्रिमूर्तीचेंदर्शन॥बिंदुस्थळअवलोकिन॥साधंगनमस्का
रकरावा॥४१॥विठ्ठलाचीराजधानी॥तयेस्थळींराहोनी॥पूजीश्रुद्धदेवता-

लागुनी॥अष्टप्राणीतोचिपें॥४३॥जेणुकुग्रामीपापेंकेलीं॥तीपंदरीसदृघ
 झाली॥पंदरीसपापेंघडलीं॥तरीअनर्थीपिडेलतो॥४३॥क्षेत्रीकरितांपापे
 नाना॥त्यांसीहोतीभैरवयातना॥ह्मणोनीपापवासना॥नकाधंरूतुक्षीपें॥
 ४४॥जोअत्यंतजारकर्मीरित॥तोआपलीमातासंभाळित॥तैसीपंदरीपुण्य
 तीर्थ॥तेथेंगाहूनिअनर्थकरूनये॥४५॥जाक्षेत्रींचेपुण्यवंतनर॥ह्मणोनि-
 दोषकरितीअपार॥तेबुडतीसाचार॥एकदृष्टांतयेविषयीं॥४६॥जैसेंवरू
 वोपितांहोयउजळ॥धुतांधुतांहोयनिर्मळ॥त्यावरीबिब्यांचेंतेल॥नेऊनि-
 यांशिंपिलें॥४७॥मगत्यांचेउजळनव्हेरूप॥तैसेंक्षेत्रींकरितांपाप॥तत्का
 ळहोयवज्रलेप॥सत्यजाणभवानी॥४८॥श्रीमद्भ्रमातीरविहारा॥ब्रह्मान-
 दाअतिउदारा॥श्रीधरवरदानिर्विकारा॥परात्पराअभंगा॥४९॥इतिश्रीपांडुरंगमा
 हात्म्यसंस्तरा॥पद्मपुराणींचंपरिकर॥अपर्णेसिसांगेचिनेत्र॥सप्तमोव्यायगोडहा५०

श्रीगणेशायनमः॥ ॥पार्वतीसह्यणेहरिहर॥पूर्वीगयास्करनामैअस्कर॥तो
रुद्राच्चाक्रोधयोर॥उत्पन्नशालतिथुनी॥१॥केशज्याचेऊर्ध्वआरत्तवर्णी॥
महाभयानककराळवदन॥तेणेब्रह्मादिदेवगणा॥प्रमणाचर्कांपाडिले॥२॥
॥जैसेआकाशीपक्षीहिंडती॥तैसेदेवचहूंकडेफिरती॥इंद्रभ्रातझालाचि
त्ती॥ह्मणोराहावयासीयारनाही॥३॥मगब्रह्मदेवाशीगिलेशरणा॥इंद्रादिस
कळदेवगणा॥गयास्करंगांजिलेंह्मणोन॥सांगतीगाह्माणेत्यापासी॥४॥
झडकरीयलकरीआतां॥मगसांगांतेंघेऊनिसमस्तां॥शरणगेलेवेंकुठना-
या॥सकळदेवांसहितपै॥५॥जयजयाजीवेंकुठादातारा॥जगन्निवासा-
कमळाधरा॥गयास्करेंसकळस्करवरा॥त्रासदेऊनियांपळविले॥६॥कम
लोद्भवासीह्मणेहरी॥कांहींप्रयनधरावेंअंतरां॥तोअस्करकोठेंकायक
री॥तोमज्जझडकरीदावाका॥७॥ब्रह्मदेवह्मणेतपदारुणा॥करीतेंबैस-

ला निर्वोण ॥ मगसांगातिंघेऊनिचतुरानन ॥ हरीआपणऊठिले ॥ ८ ॥ ब्रह्मा
 आणिहरी ॥ जेथेंगयास्फुरतपकरी ॥ तेथेंयेऊनिझडकरी ॥ पुढेंउभेठाकले
 ॥ ९ ॥ ब्रह्माक्षणेगयास्फुरा ॥ महातपस्वीयाचतुरा ॥ तुजप्रसन्नझालोवीरा ॥
 वरमागेंअपेक्षित ॥ १० ॥ गयास्फुरद्वेष्टा ॥ तुझीदोघेप्रसन्नझालेतीम
 ला ॥ तरापाहिजेवरदिधला ॥ मीमागेनजीतुझाते ॥ ११ ॥ सकळतीर्थेदेवय-
 द ॥ गंगाएव्हीसर्वभुवन ॥ त्याहूनिमाझेशरीरपावन ॥ करावेंआतांयेवेळे
 ॥ १२ ॥ मगब्रह्माआणिनारायण ॥ बोलतेझालेसंतोषोन ॥ तुझादेहहोईल
 पावन ॥ सर्वोपकाराकारण ॥ १३ ॥ तत्काळशरीरझालेपवित्र ॥ मगह्मणेब्र-
 ह्माश्रीधर ॥ नुझियाशरीरावरीसान्चार ॥ यज्ञकरावयाठावदेई ॥ १४ ॥ गया
 स्फुराअवधारी ॥ शून्द्स्थळनसेधरित्री ॥ तरितुझीयाशरीरावरी ॥ यज्ञआ-
 दींकरितोआतां ॥ १५ ॥ वचनऐकतांचिगयास्फुर ॥ संतोषलातेणेंअपार ॥

ह्यणोजन्मआजिसफक्साचार॥ तपसमग्रफळाआलें॥ १६॥ धन्यध-
न्यचतुरानन॥ ठावमागसीकरावयायज्ञ॥ तुह्मीसर्वलोकरक्षणाकारण
॥ तेंमजकळोंआलें॥ १७॥ ब्रह्माह्मणेतूंउदार॥ तुझेशरीरेंहंपविच॥ ए-
ध्वाउच्छिष्टसमग्र॥ ह्यणोनिआलोंतुजपाशी॥ १८॥ गयास्करह्यणोधन्य
माझेंजिणें॥ मजप्रार्थिलेंचतुरानन॥ धन्यह्यणोनिकावेंतेणें॥ शरीरदा
किलेंधरणीवरी॥ १९॥ जेव्हागयास्करवालीपडिला॥ एध्वादणाणाली-
तेंवेळां॥ शेषाचाभायादडपला॥ सप्तपाताळेंहडबडलीं॥ २०॥ दिग्गज-
झालेमयाभित्त॥ ह्यणातीएध्वीरसातळाजात॥ कूर्मपाठीसरसावित॥
वराहदंतसरसावी॥ २१॥ दिंडिरवनीउभाहोता॥ तेथोनीपडिलापाल-
या॥ ईशान्यकोनीगेलामाया॥ वाराणाशीपलीकडे॥ २२॥ त्याचाकटि
प्रदेशसमस्त॥ दिंडिरवनीपडिलासत्य॥ गोमतीपर्वतापर्यंत॥ पायसे

श्रेलागले ॥ २३ ॥ मगशिरावरीमहाचक्षु ॥ करिताझालाचतुरानन ॥ एक-
 संवत्सरांतपूर्ण ॥ पूर्णाहुतपेझाली ॥ २४ ॥ द्रव्याचेपर्वतलोटेले ॥ बाह्यण
 सर्वस्वरवीकेले ॥ मगअवभृतस्नानतयेवेळे ॥ करिताझालाब्रह्मदेव ॥
 ॥ २५ ॥ सकळबाह्यणीकरूनिस्नान ॥ करितांचझासीप्रदक्षिणा ॥ तंव-
 शरीरहालविलेंजाणा ॥ गथास्मरेतेंधवां ॥ २६ ॥ तेंदेखोनिचक्षुषेश्वर ॥ ह्म
 णातीउठतोकींअस्मर ॥ पुढतीआतांप्रच्छयथोर ॥ अनिवारमांडिल ॥ २७
 ॥ ह्मणातीनउरिचिभुवन ॥ मगहरीचाधांवाकरीचतुरानन ॥ करितेझालेसं-
 पूर्ण ॥ ह्मणातीधांववेगींगोविंदा ॥ २८ ॥ हाउठतोकींअस्मर ॥ तूंभक्तव-
 त्सलउदार ॥ चालचालसत्वर ॥ त्रिभुवनहुंबुडवीलहा ॥ २९ ॥ गुरांचपा-
 ळजेसेबहुत ॥ एकलागुरारवीपिदित ॥ तेंसेदेवसमस्त ॥ पळतीतया-
 सीदेखता ॥ ३० ॥ कींबहिरीससाणाउठतां ॥ प्रच्छयहोयपक्षियांसम-

स्तां ॥ कीं एकव्याघट्टरवतां ॥ अजापळतीचहूंकडे ॥ ३१ ॥ तैसेंचहोईलआ
तां ॥ धांवधांवैकुंठनाया ॥ तूंभक्तवत्सलतत्वतां ॥ प्रगटलातत्काळतेथेची
॥ ३२ ॥ हरीह्मणोसकळजेकांपर्वत ॥ धांवोनियोरिसमस्त ॥ गयासुराचेपा-
यहस्त ॥ दडपावरीवैसोनी ॥ ३३ ॥ ऐशीआज्ञाहोतांतैवेळां ॥ विंध्यावळवे-
गेंधावला ॥ तोएष्टीवरीवैसला ॥ स्कंददोन्हीव्यापुनी ॥ ३४ ॥ जोत्रिंबकब्रह्म-
गिरीसत्य ॥ तेणोदडपिलावामहस्त ॥ श्रीशल्यशेधाट्टीपर्वत ॥ तेणोसव्यह-
स्तरगडियेला ॥ ३५ ॥ पायांवरीगोमंताचळ ॥ दडपोनीवैसलाअटळ ॥ आ-
तांकटिप्रदेशसबळ ॥ दिंडिरवनामध्येअसे ॥ ३६ ॥ तंपंढरीसमीपजाण ॥
पुष्पवतीसंगमीपूर्ण ॥ दोनीपायजोडुनिनारायण ॥ कटींहस्तउभाअसे ॥
॥ ३७ ॥ द्वारकेहूनिआलावनमाळी ॥ तेंव्हापुष्पवतीसंगमस्थळीं ॥ गाईगो-
पाळतैवेळीं ॥ उभेंकैलेतेठांथीं ॥ ३८ ॥ तेथेवाजविलाविणूशूद्ध ॥ ह्मणोनि

नामवेणूनाद॥ गयासुराच्या कटीवरी पद॥ देऊ निउभाठा कला॥ ३९॥ स-
 त्यायशीयो जनें रुढमाज॥ गयासुराचा असे सहज॥ तयावरी अधोक्षज
 ॥ पदजोडो निउभाठा के॥ ४०॥ तेथें सकळ ही देव आले॥ तेही भोंवते उभे रा-
 हिले॥ अद्यापी आहूत पाउले॥ वेणूनादीं स्वयंभ॥ ४१॥ जोडिले दोन्ही सम-
 पद॥ तेंचि विष्णु पदसत्य प्रसिद्ध॥ वरकडपदे देवांचीं श्रद्ध॥ भोंवतालीं उ-
 मठलीं॥ ४२॥ तेथें गोपाळ वेणूवाजविती॥ मक्तमाविककानी ऐकती॥ अ-
 द्यापी वेणू घेऊ निरमापती॥ उभा असे त्या रांगी॥ ४३॥ जेथें उभे होत गाई-
 चेभार॥ ते अद्यापी दिसती कर॥ गोपाळांचीं पदे समग्र॥ रांगीं रायीं उमठ-
 लीं॥ ४४॥ आधी हरी तेथें आला॥ मग लक्ष्मी पुढें उभाठा कला॥ यावरी पुं-
 डलिकासी वरदी घला॥ उभारा हि लास मपदीं॥ ४५॥ गयासुराचा भाज जे-
 थें॥ ह्मणो निपद जोडिलें पंढरी नार्थें॥ त्यावरी काळें बहुते॥ गयासुरें शीस उ-

चलिलें ॥ ४६ ॥ श्वेतकीटकल्पीमागुत्यान ॥ गयासुरेंशीरउचलिलेंपूर्ण ॥
मगमागुतायज्ञकरीचतुरानन ॥ आरंभीतशिरावरी ॥ ४७ ॥ शरीरावरीद-
उपीन ॥ सकलबैसलसुरगण ॥ इंद्रब्रह्माउमारमण ॥ ऋषीहीवरीबैसले ॥
॥ ४८ ॥ सागरसरितासमस्त ॥ आणीकहीगिरिवरबैसत ॥ परीमागुतेंशीर-
उचलित ॥ नमानीदित्यतितक्क्यासी ॥ ४९ ॥ मगयमपुरीचीशिळा ॥ यमेआ-
णिलीतेंवेळां ॥ तितुर्काशिळाविशाळा ॥ शिरावरीठेविली ॥ ५० ॥ वैवस्वत-
मनुचेवेळे ॥ मागुतेंशीरहालविलें ॥ मगभगवेंतेंकायकेलें ॥ मस्तकींपदठे-
विला ॥ ५१ ॥ ब्रह्मांडाचाभारसभग्र ॥ वरीघालीशीधर ॥ मगह्मणोतोअस्मर
॥ मजठकविलेंदेवानी ॥ ५२ ॥ हळुचिठावयज्ञासिमागीतला ॥ माझ्यामस्त
कावरीभारघातला ॥ वैकुंठनायकउभाराकला ॥ पायादिधळामस्तकीं ॥
॥ ५३ ॥ म्यांचिलोक्क्यपीडिलें ॥ देवांनीमस्तकींमजरगडिलें ॥ आतांकांही-

माझे न चले ॥ हरि ने ठी विला पाय वरी ॥ ५४ ॥ बरे जन्माचे सार्थक झाले ॥ प
 रोप कारी शर वे चिले ॥ सकळ देव उभे ठाकले ॥ यज्ञ केला चतुरानने ॥ ५५
 ॥ मग ह्मणे देवांस मस्तां ॥ जो वरी सृष्टी स्थिरता ॥ हा चि वर मज द्या आतां ॥
 चंद्र सूर्य जं व असती ॥ ५६ ॥ तो वरी हरीचा चरण ॥ मस्तकीं असो माझे पु
 र्ण ॥ सकळ सरिता देव गण ॥ असे असावे चिरकाळ ॥ ५७ ॥ माझे शरीरि ह
 रि पद पूर्ण ॥ येथें करा वंगया आवर्जन ॥ तेणे फेडिलें पितृ ऋण ॥ तो झा
 ला धन्य संसारी ॥ ५८ ॥ आणि दिंडिर वनांत ॥ त्रिस्तूपें राहिला भगवंत ॥
 वेणूना देस मपद स मस्त ॥ तेसा चि येथें असो पै ॥ ५९ ॥ तेथें जे करि ती ग
 या आवर्जन ॥ त्यांचे तृप्त होती पितृ गण ॥ ब्रह्म हत्या दिपा पें संपूर्ण ॥ ना स
 तील स्नान मात्रें ॥ ६० ॥ ते गयेसी एक पद ॥ वेणूना दीस मपद प्रसिद्ध ॥ तेथें
 करि ती जे गया आन्ह ॥ दोहों ठायीं प्रसिद्ध फळ एक ॥ ६१ ॥ मास्कर ह्मने प्र

याग ॥ पंढरीवाराणसीसांग ॥ वेणूनादेग्यासमग्र ॥ प्रसादप्रसिद्धजोडिले
जे ॥ ६३ ॥ सरापानीअमक्षमक्षक ॥ महान्चांडाळहीसकळिक ॥ तेथे-
स्मानकरितीदेख ॥ उद्धरोनीपेंजाती ॥ ६३ ॥ अद्यापीगयासरतेथे ॥ अंग-
हालवीनिश्चित ॥ तेव्हाएथ्वीकंपहोत ॥ धन्यतोगयासरउदार ॥ ६४ ॥
ब्रह्मादिकदेवआले ॥ जान्चेपुढेंयान्चकझाले ॥ तेणेनाहीकृपणत्वकेले-
॥ देहदिधलापरोपकारा ॥ ६५ ॥ अद्यापीतोआहेजिवंत ॥ उठावयातोस-
मर्थ ॥ परीनउठेचिसत्यवंत ॥ परोपकारादेहदीधला ॥ ६६ ॥ गयासरेंथो-
रकलीकीर्ती ॥ तरीचपुराणेमहिमावर्णिती ॥ जान्चेदेहावरीरमापती-
॥ देवांसमवेतउभाअसे ॥ ६७ ॥ ऐसेउदारभक्त ॥ तेचिझालेजीवन्युक्त
कृपणतेचिनिश्चित ॥ बुडोनिगेलेनरकपुरी ॥ ६८ ॥ कोरडीदावितीम-
क्ती ॥ आह्मीभक्तह्मणीनीमिरविती ॥ गाजरान्चीतुळणाकरिती ॥ वार

पाहातीविमानाची ॥ ६९ ॥ आडक्याकारणोप्राणजात ॥ ह्मणतीआ
ह्मलिदारभक्त ॥ ऐसियादांभिकांभगवंत ॥ दूरअसेनिश्चये ॥ ७० ॥
असोहंगयाआरव्यान ॥ त्रिकाळकरितांपठण ॥ त्याचेमुक्तहोतीपि
तृगण ॥ भवणामात्रेकसूत्रनियां ॥ ७१ ॥ पाहूनियांपितृतिथी ॥ तेदिव-
सीजिगयारव्यानऐकती ॥ त्यांचेपितृगणउत्तमगती ॥ पावतीलसत्य
पै ॥ ७२ ॥ शिवह्मणोभवानी ॥ धन्यकथाहेत्रिभुवनी ॥ नारदसांगेशेषा-
लागुनी ॥ सूतमुनीप्रतीसांगे ॥ ७३ ॥ बह्मानंदश्रीधर ॥ श्रोतयांविनवीवा-
रंवार ॥ हंगयारव्यानसुंदर ॥ परिसाचतुरभावार्ये ॥ ७४ ॥ इतिश्रीपांडुरं-
गमाहात्म्यसुंदर ॥ पद्मपुराणीचंपरिकर ॥ अपर्णीसिसांगेचिनेत्र ॥ अ-
समोध्यायगोडहा ॥ ७५ ॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ श्रीमज्ज
गदीश्वरार्पणमस्तु ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥

श्रीगणेशायनमः॥ ॥ एकमृडानीकथापवित्र ॥ प्रयागतीर्थराजभा-
स्करतीर्थ ॥ वाराणसीपांडुरंगनगर ॥ गयासाचारवेणूनादीं ॥ १ ॥ नम-
स्कारुनीपांडुरंगचरणा ॥ भगनिघावेगयावर्जना ॥ घृतआन्हकस्नीजा
णा ॥ नगरप्रदक्षणाकरावी ॥ २ ॥ गृहहृनीनिघावेहर्षयुक्त ॥ जितकी
पाउलंमार्गीपडत ॥ तितक्यापायन्याबांधित ॥ पितृगणासीचिदाक
या ॥ ३ ॥ अश्वमेधान्चैफळ ॥ एकदाकितांपाउल ॥ पितृतीर्थीपिंड-
दानकैवळ ॥ अतिउत्तमजरीघडे ॥ ४ ॥ अथवापितृपक्षमाद्रपदसमस्त
॥ तोहीविशेषअसेअत्यंत ॥ कींनिर्दोषमार्गेश्वरकृष्णपक्षसत्य ॥ पिंड-
दानकरावे ॥ ५ ॥ आंबळियाएवदापिंड ॥ देतांपुण्यघडेउदंड ॥ नाहीत-
रीनपडेअवघड ॥ शामीपत्राप्रमाणे ॥ ६ ॥ द्रव्यअसालियासिद्ध ॥ विधि
युक्तकरावेआन्ह ॥ किंवाशारवाफळमूळकंद ॥ तयाचेपिंडकरावे ॥ ७ ॥

जरीअसेलसंन्यासी॥ तरीहंसमर्पिवेपदासी॥ तेणेआपुल्याकोटीकु-
 ळासी॥ उद्धरिलेंएकदा॥ ८॥ पदेविष्णूचींअसती॥ तेथूनिपूर्वेवाहेभी-
 मरथी॥ तेथेंस्नानकस्नूनिनिश्चिती॥ ब्रह्मयज्ञकरावा॥ ९॥ दोनप्रहर-
 द्वालियातत्वता॥ जावेंगीपाळपर्वता॥ कुंडासमीपस्नानकरिता॥ पितृ-
 गणउल्हासती॥ १०॥ तेथोनिपरनोनयांजावें॥ समपदींपिंडदानकरावें
 ॥ मुष्टीभरीतीळटाकावे॥ पुण्यवंतसंगमी॥ ११॥ जेजेनिपुत्रीकमेले॥
 अधोगतीएकपडिले॥ त्याचेंक्रियाकर्मनसेझालें॥ तेउद्धरिलेतिळाने॥
 ॥ १२॥ सकळझालियाआन्हुविध्युक्ती॥ मगपूजावीपांडुरंगमूर्ती॥ तेणे
 पितृगणापावतीतृती॥ मुक्तझालेभगवंतपाहाता॥ १३॥ मगपुष्पवती-
 संगमीजाणा॥ स्नानकरावेंआवडीकस्नू॥ तेणेकस्नूनिपितृगणा॥ उ-
 ल्हासतीसर्वही॥ १४॥ मगशरावतीसंगमीस्नान॥ तेथेंकरावेंपितृतर्प-

॥ धर्मलिंगान्चेपूजन ॥ करावें तेथें साक्षेपें ॥ १५ ॥ धर्मराजें पूर्वी येउन ॥
तेथें केलें लिंग स्थापन ॥ माणुतीस मपदीं जाउन ॥ साष्टांग नमस्कार क-
रावा ॥ १६ ॥ करावें ब्राह्मण संतर्पण ॥ तेणें तृप्त होय नारायण ॥ पूर्वीं गो-
पांसमवेत आपण ॥ श्रीकृष्ण तेथें ऋडले ॥ १७ ॥ तेथें वेसा निमुरारी ॥
गोपां बंडासी वांटिला शिंदोरी ॥ अन्नाचा मोटा निर्धारि ॥ अद्यापी तेथें सा-
क्षी असे ॥ १८ ॥ दहीं मात विरवरलाच हूं कडे ॥ सूक्ष्मादिसती ते रवडे ॥
हुतूतू वडजे वां कडे ॥ रवळले तेथें हरी सर्वे ॥ १९ ॥ वाद्ये वाजती गंभीर ॥ घु-
मन्या हुंमन्या पांवे स्रस्वर ॥ टाळ मृदंगाचे द्वाणत्कार ॥ टाळ्यां गजरे ह-
रिनाम ॥ २० ॥ तेथें मृदंगान्चीं चामरें ॥ झळकती दोही कडे संदरे ॥ हरी
वरी पल्लु व छत्रें ॥ चिमणो गोपाळ धरिताती ॥ २१ ॥ मूर्ती सां वळी गोमदी
॥ अंगीं केशरांची उटी ॥ तिल करे रिवलाल ल्लाटी ॥ रत्नें मुकुटां झळक

ती ॥ २२ ॥ कर्णीकुंडलंभकराकार ॥ नेत्रआकर्णअसतीसुकुमार ॥ मंद-
स्मीतवदनसंदर ॥ रमावरवेणुनादीं ॥ २३ ॥ वेणुनादींश्रीधर ॥ कालावा-
दिल्लानिजकर ॥ विमानीबेसोनीएकसर ॥ देवतेथेपाहाती ॥ २४ ॥ कम-
ळाकारगोपाळ ॥ मध्येंभ्रमरतमाळनीळ ॥ निधानाभोंवतेसाधकस-
कळ ॥ साधावयाजेंवीबेसले ॥ २५ ॥ कींअनर्घ्यरत्नाजवळी ॥ बेसज-
शीपरीक्षकमंडळी ॥ कनकाद्रिभोंवतीपाळी ॥ कुळाचळान्चीविराजे ॥
॥ २६ ॥ कींमानसरोवरनिर्मळ ॥ त्याभोंवतेजैसेमराळ ॥ कींविष्टनियांजाश्व-
नीळ ॥ तपस्वीजैसेबेसले ॥ २७ ॥ श्रीकृष्णसूर्यनारायण ॥ गोपतेकीर्णोप्र-
काशघन ॥ कींचंद्रासीविष्टुन ॥ उडगणेंजवीबेसलीं ॥ २८ ॥ आपल्यासि-
द्धान्यासंपूर्ण ॥ हरिपुढेंठेवितीआणुन ॥ एकींमोडेआणिलेजाण ॥ अंत-
र्बिह्यगोडजे ॥ २९ ॥ एकींआणिलीगुळवरी ॥ एकाचीदहोभातभाकरी ॥ ए

काचीशिब्बासिंदोरी॥ सोडूनियांबेसले॥ ३०॥ कोंड्याचीभाकरएकसोडि
त॥ एकाचाताकभातद्विरपत॥ एकाचीसिंदोरीवितलीसमस्त॥ चवीन
लागेजेवितां॥ ३१॥ सकळांसीहरीद्वणेतेव्हा॥ आपलेवांटेउगेचिजे-
वा॥ दुसऱ्याचानकाकरूंहेवा॥ मनोभावापासुनी॥ ३२॥ आपलेपू-
र्वकर्मनीटनाही॥ दुसऱ्याचाहेवाकरूनकाही॥ जेपरिलेलवलाही॥
बाहेरउगवोनीठसावं॥ ३३॥ ऐसाकरितांमुरारी॥ तोसोहवादेवपाहा
तीअंतरी॥ तेसमस्तअद्यापीवरी॥ वेणूनादींदिसतीपै॥ ३४॥ वेणूना-
दींचासोहवापाहुन॥ तेथेअगत्यभाक्षिजेदध्योदन॥ ब्राह्मणासीदी-
जेभीजन॥ तेणेथीकृष्णसंतोषे॥ ३५॥ असोपंदरीसीयेऊन॥ विठ्ठला
सिंघालावेलाटांगणा॥ द्वणेफिटेलपितृव्रणा॥ कमलनयनासपाहा
तां॥ ३६॥ नफावेवेणूनादींजावया॥ तरीहेत्रिवारपठणकेलिया॥ तेणे

केली अवघी गाय्या ॥ मावे पूर्णो एकता ॥ ३७ ॥ धरितां विठ्ठलाचे चरणा ॥
 तो सकळ फेडी पितुं अर्पण ॥ भक्त केवारी जगज्जीवन ॥ तारी पूर्ण भवा-
 र्थी ॥ ३८ ॥ अंबरीषे जन्म मरणा ॥ आपणा फेडी श्री भगवान ॥ भक्ता-
 चे अणु मात्र न्यून ॥ पडों नेदी महाराज ॥ ३९ ॥ ब्रह्मानंद पंढरी राणा ॥ श-
 रणारिघावे त्या चिचा चरणा ॥ तो मुक्त द्वाला जाणा ॥ सकळ अर्पण ॥ पास-
 नी ॥ ४० ॥ श्री ब्रह्मानंदचे चरणा ॥ तेथें तन मन धने जावे शरणा ॥ त्याचे प-
 री पिंड दान ॥ करितां जन्म मरणा तुटेल ॥ ४१ ॥ गुरु पदीं पिंड दान केले ॥
 तरी सर्व भाग्य फळासी आले ॥ शौरगाया आवर्जन केले ॥ कोटि कुळंड
 दुरली ॥ ४२ ॥ न करितां गुरु पदीं पिंड दान ॥ तरी सकळ गेलें व्यर्थ भज-
 न ॥ तयासी केवें आत्म शान ॥ ते पशू जाणा संसारी ॥ ४३ ॥ पशू सिन-
 व्हे पिंड दान ॥ हा पशू हूनि अधिक पूर्ण ॥ पशू सनाही आभिमान ॥ हा

माजलापूर्णअहंभावे ॥ ४४ ॥ पशूनकरीचनिदा ॥ हाभलतेचिवटवटी-
सदा ॥ तोवंचलापरमपदा ॥ जन्मआपदाभोगील ॥ ४५ ॥ असोहेमू-
टजन ॥ गुरुपटींपिंडदान ॥ तेचितरलेधन्यजाणा ॥ अगाधगुणतयाचे
॥ ४६ ॥ बहुकाळांचेआदिसेत्र ॥ ब्रह्मादिदेवांचेमाहिर ॥ सकळसंतांचे-
निजघर ॥ तेंपंढरपूरजाणावे ॥ ४७ ॥ पंढरीपुढेभीमातटी ॥ द्वेत्राचेवाम
भागींवाळुवंटी ॥ बिंदुस्थानाचेभृकुटी ॥ ब्रह्मानंदसमाधिस्य ॥ ४८ ॥-
समाधिस्यळीं वृंदावन ॥ पूर्वमुरवींशोभायमान ॥ तेथेघालावेंलोटां
गणा ॥ प्रेमभावेतत्वता ॥ ४९ ॥ तोयतिराजमुकुटमणी ॥ केवल्यदाता
पूर्णज्ञानी ॥ मार्गेश्वरशुद्धबीजिदिनी ॥ रविवारींसमाधिस्य ॥ ५० ॥ ब्र-
ह्मानंदस्वामीपिता ॥ गुरूतोचिन्माताचाता ॥ श्रीधरह्मणोभजवरदाता
॥ तयापरतानसेची ॥ ५१ ॥ पांडुरंगआणिब्रह्मानंद ॥ उभयनामारूप-

अमेद॥ जीमक्तिपदींमिर्वीपद्॥ सच्चिदानंदरूपदे॥ ५२॥ पद्मपुरा-
णीचेंस्कंद॥ पांडुरंगमाहात्म्यपरिकर॥ अपर्णेसीसांगेत्रिनेत्र॥ नव-
मोध्यायगोडहा॥ ५३॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ श्रीमज्जग-
दीश्वरार्पणमस्तु ॥ ६॥ ६॥ ६॥

॥३ ॥३

三

三

श्रीगणेशायनमः॥ ॥पार्वतीसहस्रणेशंकर॥पावनक्षेत्रपंढरपूर॥म
क्तकैवारीमनोहर॥विदेवरीउमाजेयें॥१॥यंत्रमयक्षेत्रसकळ॥म
ध्यपीठश्रीविठ्ठल॥तैकैवळबिंदुस्थळ॥जैयेंघननीळगुप्तअसे॥२॥
यंत्रावरीदेवसकळ॥त्याचीकर्णिकांकेवळ॥मध्यभागीतमाळनीळ॥
श्रीविठ्ठलउमाअसे॥३॥कोंदेवतारूपेंसकळसेवक॥उभेजोडोनीह-
स्तक॥मध्येरुक्मिणीनायक॥स्वामीसमर्थउमाअसे॥४॥कोंसकळ
देवयान्चकसत्य॥मध्येश्रीविठ्ठलभाग्यवंत॥दाताउदारयान्चकतृप्त॥
करीमोक्षदेऊनियां॥५॥सकळदेवरीगेंव्यापिले॥मगयावेद्यासीशर-
णआले॥तयान्चेंमुरवदेरिवले॥उठोनिपळालेसर्वरोग॥६॥जैपंचभूता
नीक्षडपिले॥यमान्चेंमेळींपडियेले॥तयापंचाक्षरीयासीशरणआले
॥पंढरीयेशोधितां॥७॥त्यान्चेदेरवतांचिचरणा॥भूतेंपळतीनलगतां-

क्षणा ॥ मोटापंचाक्षरीरुक्मिणीरमणा ॥ करितां स्मरणा दोषनुरे ॥ ८ ॥
 हास्वयं प्रकाशमहद्भुत ॥ एकविष्णुविश्वभरित ॥ सकळ भूतें होत जात
 ॥ तयाचें इच्छे करूनी ॥ ९ ॥ पंढरीचें भूत मोटे ॥ भावार्थीया झडपी नेटे ॥ म
 गते जावोने दीकोटे ॥ क्षणाभरी आपणा विण ॥ १० ॥ विठ्ठलें झेपाउनि झ
 डपिलें ॥ त्यासि संसारना वडे मन विटलें ॥ महद्भूतें हं लागलें ॥ वेडे केलें
 सर्वदा ॥ ११ ॥ देखतां श्रीपंढरी ॥ तें भूत संचरे अंतरी ॥ संसारिं मग उरी ॥
 कैची आहें सांगपां ॥ १२ ॥ हे भूत झडपी ज्यासी ॥ त्याची दशा होई लंके
 सी ॥ उगेच नाचती वाळुवंदीसी ॥ दाब्यापि टती आनंदें ॥ १३ ॥ त्याचें सं
 गती जे लागले ॥ ते ही तें सेचि उठिले ॥ एक प्रेमे दाटले ॥ एक लोळती गड
 बडां ॥ १४ ॥ एक तयाची क्रीडा ऐकती ॥ एक उगेचि गद्गदां हांसती ॥ अ
 वघे एकदां चिहाकटेती ॥ तरले ह्मणती संसारिं ॥ १५ ॥ एक करिती धर्म

दान ॥ तृणासमानलेखतीधन ॥ एकधरून्वेसतीमौन ॥ भूतेंसंपूर्णद्व-
डपिले ॥ १६ ॥ एकफारबडबडती ॥ असंख्यातलीलावर्णिती ॥ एकबै-
सलेखांचीडोलती ॥ अंतररघुणेकरूनिया ॥ १७ ॥ एकहरिमुखविलो-
किती ॥ डोळीयांचीपातीनहालती ॥ तैतारलेजाणानिश्चिती ॥ महाभूते
झडपिले ॥ १८ ॥ एकबैसलेसमाधिस्य ॥ अंतरांव्यापिलेंभूत ॥ बाहेर-
दिसतातीझांत ॥ झालेविरक्तदाराधनी ॥ १९ ॥ एकमुक्तहिंडती ॥ च्या-
रीमुक्तीदृष्टीनाणिती ॥ एवढेंबद्दोडनिश्चिती ॥ नाहींदृष्टीतयाचा ॥ २०
॥ भूतेंझडपिलेंभारी ॥ एकझालेबद्दोडचारी ॥ दृष्टीनदिसेनरनरी ॥ ना-
होउरीसंसार ॥ २१ ॥ एकगृहस्थ ॥ श्रीवर्तती ॥ परिवारआपलेनह-
णती ॥ कुटुंबचिंतानकरिती ॥ भूतेंनिश्चितीझडपिलें ॥ २२ ॥ एकघर
दारदांकुनी ॥ वानप्रस्थसेवितीवनी ॥ विसरलेमानापमानी ॥ नाहीं-

आठवटेहाची ॥ २३ ॥ एकसंसारी अग्नलाउनी ॥ कामक्रोधमदजा-
 व्हीनी ॥ मत्सरदंभत्यजोनी ॥ झालेपूर्णसंन्यासी ॥ २४ ॥ एकदंडकमं-
 डलूवस्त्र ॥ टाकूनियांझालेदिगंबर ॥ करतलवासपात्र ॥ आपपरने-
 णती ॥ २५ ॥ इंद्रियं वर्तती व्यापारी ॥ परितेनाहीत देहावरी ॥ कर्मअ-
 कर्मकेलेंवाहरी ॥ कांही दुसरें न ठेविती ॥ २६ ॥ सुष्टिझाली किंवा नाही
 ॥ हे समूळनेणती कांही ॥ भूतें व्यापिलें सर्वही ॥ आठकुंकाही उरिचिना
 ॥ २७ ॥ असे हे पंढरीचें भूत ॥ यणें बहुतांचा कलाघात ॥ मैदांची लक्षणे
 समस्त ॥ याजपाशीं तिऐका ॥ २८ ॥ जो चाला भावार्थी भेटे ॥ तयासीठ-
 कचितो बहुत नेटे ॥ हिंडे भक्तांचि येपेंठे ॥ प्रेमान्चे पाशाघालुनी ॥ २९ ॥
 प्रेमपाशाघालुनी ॥ जीवें मारी मुळीं हुनी ॥ वासनाना पिशवी तें क्षणी ॥ ने-
 लाहिरोनी मैदयेणें ॥ ३० ॥ संचीं तवाटवा होता ॥ तोही नेला पाहत पाह

तां॥ देहबुद्धीचे कोहळे तत्वता ॥ क्षणानलागतां तेणे नेले ॥ ३१ ॥ मक्त
भाग्यवंत बहुत ॥ येणे बुडविलें निरंजनात ॥ पुनः जन्मासीनयेत ॥
ऐसें करितं मेढहा ॥ ३२ ॥ अनंत जन्माची पुण्ये बहुत ॥ तथाचे कवे-
सी सांपडत ॥ कटीं रुऊनियां हुस्त ॥ पालथी घेतो मेढहा ॥ ३३ ॥ जि-
नुकीं येतीयाचे भेटी ॥ तितक्यां सिजपतो घाला वयापीटी ॥ बळि-
या बळकट जगजेठी ॥ श्रीमाती रीतुमा असे ॥ ३४ ॥ एक पार्वती साव-
धान ॥ मुख्यें तें विंदुस्थान ॥ तेथें चिकटी करे ठेउन ॥ श्रीमक्षेत्रा माजी अ-
से ॥ ३५ ॥ माझे स्वस्वरूपें ते क्षेत्रजाणा ॥ मम हृदयें तें विंदुस्थान ॥ तेथें-
चिकटि करे ठेउन ॥ श्रीमक्षेत्रा माजी असे ॥ ३६ ॥ तो चित्तु मालक्ष्मी-
जवळी ॥ तो चिपुंडलिका सिन्या हाळी ॥ त्रैलोक्य भरीवन माळी ॥ स-
र्वीं गार्थी व्यापक ॥ ३७ ॥ तो चि वेणू नाटीं उभा श्रीहरि ॥ तो चि गेलामथुरे

भीतरि ॥ कंसचाणूरुचाअरी ॥ मगतेथेंचिराहिला ॥ ३८ ॥ संदीपना-
 पाशींविद्याभ्यास ॥ तोचिकरीतृषीकेश ॥ मथुराकडूनियांवीस ॥ द्वार-
 केशीतोगेला ॥ ३९ ॥ तेणोचिरुक्मिणीउरविळी ॥ दिंडिरवनीपाढावि-
 ली ॥ समाधानकरावयातेवेळीं ॥ आपणाचिंत्यूनिएंआला ॥ ४० ॥ क-
 डूनिरुक्मिणीचेंमीस ॥ पहावयाआलापुंडलिकास ॥ तोचिहातृषी-
 केश ॥ उभातिष्ठतअद्यापी ॥ ४१ ॥ ऐसेंहेंजाणाआरव्यान ॥ देवीनुजसा-
 गितलेंजाणा ॥ महाऔषधपूर्ण ॥ भवरोगांतेंविदारी ॥ ४२ ॥ हेकथाओ-
 षधरत्नकेसरी ॥ भवहिंरण्यकशिपूविदारी ॥ करीपापकामनातेसंहा-
 री ॥ देहदावाग्नीकेवळ ॥ ४३ ॥ झाडावयापापमळ ॥ हेकथागंगाकेवळ
 ॥ जेदुरात्मेदुर्जनरवळ ॥ तयासहेंबिंदुस्थळनसांगावें ॥ ४४ ॥ जेनिंदक-
 रवळदुश्चित ॥ जेसंतांसीउपहासित ॥ तयासींहेंकरावेंगुत ॥ कथाही

परीनसांगावी ॥ ४५ ॥ तथापि दुर्जनासीदा वितोते स्थळ ॥ तथावरीको
पेनमीतत्काळ ॥ ऐसियासांगोनीते स्थळ ॥ व्यर्थकार्यशिणावे ॥ ४६ ॥
दुष्टासिदा वितोते स्थळ ॥ आपुलें पुण्यसर्वनिर्फळ ॥ जेप्रमाणीककेव-
ळ ॥ तथासीचदारववावे ॥ ४७ ॥ कार्तिकयात्रापूर्वीप्रमाण ॥ सकळदेव
येतीधोंवीन ॥ गरुडध्वजपताकानरयान ॥ घेऊनियेतीयात्रेसी ॥ ४८ ॥
करितीविठ्ठलनामान्चागजर ॥ येतीमेमळभक्तांचेभार ॥ ब्रह्मानंदीदेवस
मग्र ॥ धोंवतीउत्साहपाहावया ॥ ४९ ॥ श्रीधरविनवीश्रोतियांलागुनी ॥ क-
लियुगीभक्तांचाचक्रपाणी ॥ तेणेआषाढीयात्राभरूनी ॥ महोत्साह-
वाढविला ॥ ५० ॥ हेंपांडुरंगआरव्यान ॥ दाहावेळकरितांपठण ॥ तयासी
होयमहाज्ञान ॥ सकळदोषनासती ॥ ५१ ॥ बंध्यास्त्रियाहेंपढती ॥ तिये
सिहोईलसंतती ॥ महापिशान्चेदूरहोती ॥ दाहाआवर्तनेकरूनियां ॥ ५२

विद्याधनप्राप्तहोय ॥ सर्वकल्पनासिन्धुसजाय ॥ अवणाकरितां महाम
 य ॥ दूरहोय तत्काळ ॥ ५३ ॥ दरिद्रं पीडित्वा अत्यंत ॥ हें पांडुरंग माहा-
 त्म्य पढत ॥ तयासी भक्ति मुक्ती भगवंत ॥ बसल्या ठायीं पुरवीतसे ॥
 ॥ ५४ ॥ शिवह्मणे भवानी ॥ हें गोंप्य तुज लागुनी ॥ तूं सद्भाविक ह्मणो-
 नी ॥ तुज लागीं सांगीतलें ॥ ५५ ॥ पाताळींची ही कथा ॥ नारदसांगे भो-
 गीनाथा ॥ शौनकादि कासीसमस्ता ॥ सूतसांगे आदरें ॥ ५६ ॥ श्रीधर-
 ह्मणे संतां ॥ बहुत आवडे मज ही कथा ॥ परमगुह्यतत्त्वता ॥ तुझा प्रती
 प्रगत केली ॥ ५७ ॥ बहुत दिवस पर्यंत ॥ हें पांडुरंग माहात्म्य होतें गुप्त ॥
 त्यावरी करिण अद्भुत ॥ कोणासी श्रुत न वृत्तें ॥ ५८ ॥ जो ह्मणी राब्धि
 सागर विलासी ॥ महाविष्णू ह्मणाती त्यासी ॥ जो हा गुह्य निश्चयेसी
 ॥ संपदाई मूर्खपें ॥ ५९ ॥ नाभी कमळीं जन्मला विधी ॥ त्याचे पोटीं द्या

ला निधी ॥ ते अविज्ञान त्रिशब्दी ॥ ब्रह्मदेवे दीधले ॥ ६० ॥ त्याचि पोदीपू-
र्ण अवतार ॥ झाला दत्तात्रय दिगंबर ॥ अत्रिने ज्ञान समग्र ॥ दत्तात्रयासी
दीधले ॥ ६१ ॥ दत्तात्रये ते ज्ञान ॥ दीधले सदान दा लागुन ॥ तेचिरा मानंदी
पूर्ण ॥ निज ज्ञानी बिंबले ॥ ६२ ॥ तेथूनि द्वाला अमलानंद ॥ पुढंग मीरा
नंद प्रसिद्ध ॥ तेथूनि सहजानंद विशद ॥ कल्याण मठी राहे जो ॥ ६३ ॥ ते-
थूनि पूर्णानंद अवतार ॥ मर्कटि ठेऊनि निरंतर ॥ येत लाग मी अवनतार ॥
स्वामी माझा असे तो ॥ ६४ ॥ दाहा अध्याय पर्यंत ॥ पांडुरंग माहात्म्य
ग्रंथ ॥ कीदृश अवतार रूप निश्चित ॥ दाहा अध्याय असती हे ॥ ६५
॥ कींदाहार वण घेदावन ॥ माजी तुळसी तेचि रूक्मिणी ॥ वरीया लिता
पांडुरंग जीवन ॥ तेणे कसूनि टवटवित ॥ ६६ ॥ दाहा अध्याय ग्रंथ त-
त्वता ॥ प्रीती पावो गंदरी नाथा ॥ ग्रंथ रूप तत्वता ॥ तेचि अससी पै ॥ ६७

गृहींसं ग्रहितां ग्रंथ ॥ दरिद्रविच्छिन्नहोयसमस्त ॥ भूतप्रेतबाधानिश्चि-
 त ॥ नाहींसर्वथातेग्रही ॥ ६८ ॥ हाग्रंथकरितांश्रवण ॥ पांडुरंगयेरु-
 निआपण ॥ तयान्चेंसंकटसर्ववारुन ॥ अंतर्बोद्धरक्षित ॥ ६९ ॥ ब्रह्मानं-
 दश्रीधरह्मणे ॥ याग्रंथींभावधस्तुनिसत्यपणे ॥ मगस्करवासीनाहीउणे
 ॥ सत्यसत्यत्रिवान्चा ॥ ७० ॥ पद्मपुराणीचेंसुंदर ॥ पांडुरंगमाहात्म्यप-
 रिकर ॥ अपर्णेसिसांगेचिनेत्र ॥ दशमोध्यायगोडहा ॥ ७१ ॥ ॥ इतिपां-
 डुरंगमाहात्म्यसमाप्त ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ श्रीमज्जगदीश्वरार्पणम-
 स्तु ॥ शुकसंभवतु ॥ ॥ शके १७८ २ रौद्रनामसंवत्सरैचैत्रशुद्ध ७ गु-
 रवारतेतिद्वशीग्रंथसमाप्तअसे ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 मुंबईतबापूसदाशिवशेटहेगिष्ट्यांचेछापपरवान्यांतहेपुस्तकछापिले.
 ठिकाण हनुमानगल्लीचीआळी ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

यागंथाचे अध्याय दाहा व दाहा मिळून एकंदर वीव्या संख्या.

१ अध्याय . . . वीवी	७४	६ अध्याय . . . वीवी	४७
२ अध्याय . . . वीवी	१११	७ अध्याय . . . वीवी	५०
३ अध्याय . . . वीवी	१६६	८ अध्याय . . . वीवी	७५
४ अध्याय . . . वीवी	१७७	९ अध्याय . . . वीवी	५३
५ अध्याय . . . वीवी	७२	१० अध्याय . . . वीवी	७१

इतिपांडुरंगमाहात्म्यसमाप्त.

Pâñurañgamahâtmya (aus dem Padmapurâṇa) in mahrattischer Übersetzung [Auf dem Titelblatt steht: Atha pâñurañga-mahâtmya-prârabhaḥ II Die 'Neu folgt der Anhang des Pandurangamahatmja'] - hier beginnt

(Bombay) (1782 der Çakaäre - 1860 p. Chr.)

A.or. 3196 y

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10250511-0